



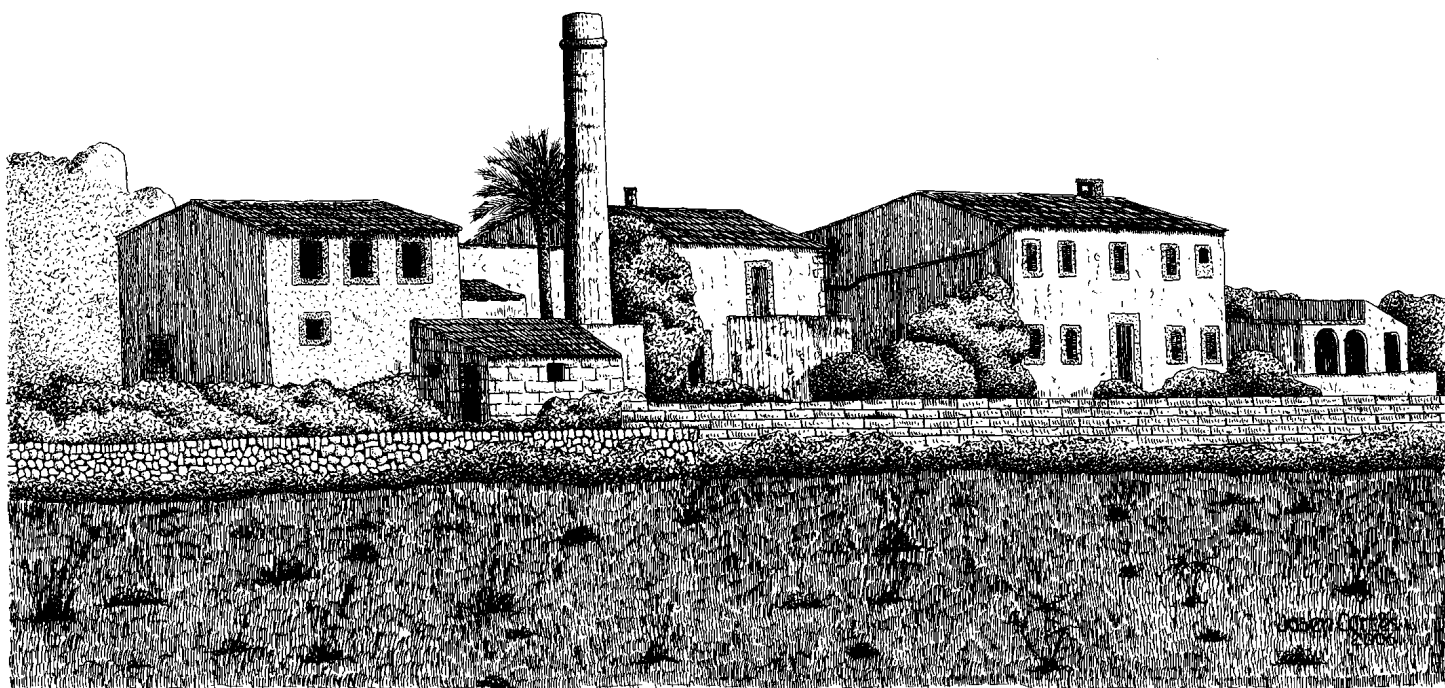
# flor de card



Sant Llorenç des Cardassar \* Desembre del 2006 \* núm. 343

**En aquest número:**

- \* **Lliçons de coses esdevingudes a Ses Sitges**
- \* **Entrevista a Pasqual Soler, cap de llista d'Unió Mallorquina**
- \* **Aniversari del I Congrés de Cultura Catalana**
- \* **Eugenio Hidalgo, un delinqüent comú?**
- \* **El Plenari aprova una moció sobre la condemna del franquisme i per la recuperació de la Memòria històrica**
- \* **Índex del 2006**
- \* **Les seccions habituals de l'Editorial, Espipellades, Demografia, Esports, Història, Poesia, Tertúlia de cafè, el Temps, Pàgina infantil...**
- \* **Molts d'anys!**



*Sa Coma*



## L'empresa

A principis del mes passat el Plenari va prendre l'acord de crear una societat mercantil amb el nom de Bellver S.A., que a partir de l'any que ve gestionarà la neteja i el manteniment de carrers, col·legis i jardins, la gestió de les aigües potables i residuals, l'enllumenat, el medi ambient, el servei d'emergències, la promoció turística i, en general, els tràmits per a les actuacions municipals i econòmiques del terme. L'empresa estarà dotada d'un capital inicial setanta mil euros i comptarà amb tres nivells administratius: la Junta General, formada pel batle i els regidors; el Consell d'Administració, presidit pel batle i entre tres i deu vocals; i la Direcció, amb un gerent contractat i, possiblement, algun administratiu.

Els objectius que oficialment es pretenen amb aquesta empresa municipal són dos: aconseguir una major agilitat en la gestió i la recuperació de l'IVA. Nosaltres consideram que aquests objectius són reals, però som del parer que possiblement n'hi hagi d'altres.

No hi ha dubte que hi haurà una major agilitat si és el Consell d'Administració o el Gerent els qui han de prendre decisions ràpides, ja que s'estalviaran tota la tramòia de convocar plenaris amb antelació i fer consultes amb els partits. Però també és ver que l'oposició ho tindrà més complicat a l'hora de controlar l'empresa, ja que només està obligada a convocar una reunió ordinària anual de la Junta General, i probablement en el Consell d'Administració només hi hagi membres de l'equip de govern. Més agilitat, sí, però manco transparència també.

Quant a la recuperació de l'IVA, en acabar l'any veurem si els ingressos hauran estat majors que les despeses, ja que s'haurà de pagar el gerent i la resta de personal que es pugui contractar, per la qual cosa és difícil pronosticar si els que s'estalviï per un costat es perdrà al final per l'altre.

Un dels objectius que no s'esmenten però que probablement sigui dels principals és que per llei els ajuntaments no poden augmentar l'endeutament, però sí que ho poden fer les empreses municipals. D'aquesta manera Bellver S.A. farà els préstecs o *leasings* i l'Ajuntament els avalarà, complint així la vella sentència de què "feta la llei, feta la trampa".

També és remarcable que des del moment en què tot el personal laboral de l'Ajuntament passi a formar part de l'empresa, la seva continuïtat no estarà assegurada, ja que dependrà -com a qualsevol empresa- de si es compleixen o no els objectius econòmics i de funcionament que s'hagin proposat. Aquest aspecte pot tenir, per tant, caires positius en relació a l'efectivitat i negatius quant a la conservació del lloc de feina.

Finalment, no és de rebut que l'oposició critiqui aquesta fórmula, perquè els altres pobles que també l'han adoptada són del seu mateix signe polític. En aquest sentit i per no allargar massa, basta assenyalar que Alcúdia i Pollença, amb batle d'Unió Mallorquina, i Palma o Son Servera, dirigits pel Partit Popular, també tenen empreses municipals i a vegades més d'una. I som del parer que d'aquí a pocs anys seran tots els de Mallorca els qui gestionaran els serveis a través d'empreses municipals. Si a la llarga això serà positiu o negatiu haurà d'esser el temps el que ho digui.

## Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Correu electrònic: flordecad@premsaforana.cat

Telèfon: 971 569119

Publicitat: Ignasi Umbert: 670 355462

Desembre del 2006

Número 343

Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Associació cultural Flor de Card

Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)

Director: Josep Cortès i Servera

Consell de Redacció: Felip Forteza

Guillem Quina

Joan Santandreu

Guillem Soler

Ignasi Umbert

## Col·laboren

Josep Cortès	Sa Coma	Portada
	Espipellades	3
	Reconeixement	10
	La moció	14
	Tal dia com avui	19
	Índex del 2006	22
Guillem Port	Lliçons de coses	4
Gal·lès/Simonet	Pasqual Soler	6
OCB	Nit de la Cultura	8
Nicolau/Simonet	Demografia	9
Crom el Nòrdic	Odsset de peluix	10
Ignasi Umbert	Política	11
Antoni Alomar	El primer Congrés...	12
Pau Quina	Hidalgo	13
	Torneig de tennis	20
Ramon Rosselló	Història	17
Bàrbara Mesquida	Poesia	18
Correu-e	Els EEUU i les patates	18
Joan Lluï	Reflexions	19
Claudia Umbert	Cardassar	21
Margalida Fiol	Pàgina infantil	25
Joan Roig	Tertúlia de cafè	26
Xesc Umbert	El temps	27
Tomàs Martínez	memòria històrica	28
Bel Nicolau	Comptabilitat	
	Distribució	

## Nota

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors.



Quan en Mates assegura que lo d'Andratx és un cas aïllat no se refereix a què està ben segur que no hi ha cap altre batle d'es Pepé que hagi posat mà en es calaix, sinó que, com que Mallorca és una illa, forçosament tot lo que hi passa ha d'esser *aïllat*. Si sa corrupció municipal o autonòmica fos a un *continent*, llavors sí que tendria *continuitat*, com de fet passa a sa Comunitat Valenciana, Múrcia, Madrid, Marbella, Castella-Lleó, Canàries...



Es mandamassos des Pepé estan molt preocupats per ses filtracions a sa premsa de sa trama de corrupció que s'ensuma per devers Andratx.

No vos pareix que convendria més se preocupassin de fer bugada dins caseva i que fotessin una coça p'es cul a tots es qui se volen omplir ses butxaques?

O sa culpa no és d'es qui fa mangarrufes sinó des qui les conta?



Segons es diaris, a ses gravacions des *Cas Andratx* s'esmenten un batle (Hidalgo), dos directors generals (Jaume Massot i Carmel Massot), dos consellers (Rodríguez i Moner) tots ells d'es Pepé, i també està damunt fulla un cunyat d'en Matas (Areal); d'es president encara no en parlen, però convendria esbrinar què en sabia de tot s'assumpto. Jo només hi veig dues possibilitats:

Ho sabia tot i, per tant, podria esser acusat d'encobrir sa trama, o no en sabia res, i quedaria demostrat que no controla es dirigents des seu propi partit.

Sa veritat és que no sabia dir quina possibilitat és pitjor?



A sa rotonda de ses Toltes hi entaferraren nou rails de tren i a hores d'ara ja només en queden quatre, que romandran drets fins que faci una altra ventada i els envii a porgar fum allà on no hi plou.

No trobau que passa d'hora de llevarlos a tots i obligar an es qui cobraren sa feina a posar un detall un poc més curiós i durador?

Vet-aquí una idea, per si cau bé: una maquinota de cosir, com homenatge a ses broadores llorencines. De res.

S'altre dia, influenciat per sa psicosi d'atracsaments que mos domina, vaig veure un homo que s'enfilava p'es balcó de cameva i li vaig fotre una garrotada amb un gaiato que el vaig fer pegar de morros p'enterra.

Quan vaig guaitar vaig quedar ben fotut, perquè va resultar esser un d'aquests papanoëls que pareix que regalen amb ses galletes, de tants com n'hi ha.

Sa putada és que se degué enfadar i no em va deixar res es dia de Nadal. Idò!



Tots es qui solen desitjar pau per aquestes festes varen tenir una mala manera d'acabar s'any, perquè es dia 30 de desembre penjaren en Sadam i ETA va posar un bomba a s'aeroport de Madrid.

S'iraquíà era un mal bitxo, però n'hi ha d'altres tan xerecs com ell que estan més contents que un pasco perquè són amics d'ets americans. Aquesta execució, durà més pau an el món o més inseguretat i atemptats? Jo no hi pos cap dubte.

I s'ETA, què putes vol? Tanmateix un dia o s'altre haurà d'aplegar i per molt que s'hi empenyi posant bombes no aconseguirà s'independència d'Euskadi.

Dia 31 de desembre vaig anar a sa Festa de s'Estendard, que rememora s'entrada del Rei En Jaume a sa Ciutat de Mallorca, i vaig reparar en Fiol, més vermell que una tomàtiga. Lo que no sé és si estava empegueït perquè l'havien assegut devora en Rodríguez o si havia berenat d'una bona llesca de pa amb sobrassada.

I vos asseguro que en feien de planta en Rodríguez, n'Araujo, en Rodrigo de Santos i tota sa teringa de consellers i regidors darrera sa quatribarrada reial. Vaja uns nacionalistes que mos comanden!





Crec que des de què tenc ús de raó, els mestres sempre estan de moda, la gent parla dels mestres... a grans trets podria dir que han passat de "passar més fam que un mestre d'escola" -feina mal pagada i de baixa consideració social- a ser "motors del canvi"- solets havien de canviar la realitat social del país-, per passar a ser "un reflex de la societat" -poden ajudar al canvi però de fet és la societat la que determina l'escola-, o simplement persones apallissades per alumnes o pares problematitzats.

A més, com que tothom hi té -ha tengut o tindrà- part interessada... i també creu entendre-hi (com en la majoria de ciències humanes), tothom en parla.

Darrerament, en les tertúlies radiofòniques del matí, tal vegada derivat de la violència escolar, de cada dia en procés de creixement, he cregut escoltar la necessitat urgent de treballar per resituar la professió en el lloc de predominança social que hauria de tenir.

Diuen -els que parlen per la ràdio- que sens dubte els factors que hi han d'intervenir són múltiples, tant a nivell extern com intern; i un dels factors interns

més transcendents deu ser, segurament, la pròpia feina dels mestres.

Segurament com per tot hi ha de tot, però no resulta gens estrany trobar professors que treballen amb il·lusió i força la seva transcendent professió.

Vet aquí una anècdota de ses Sitges d'aquest passat estiu

05.06.2006

### **Infinitius: escurar, jugar...**

Com sol ser habitual, just després d'arribar a la finca, vaig fer de veure els mestres amb la intenció de saludar-los si estaven disponibles. De lo més normal: hola!, què tal com anam? tot marxa?... fórmules rutinàries d'aproximació que la majoria de vegades acaben aquí mateix si és que no precisen informacions addicionals referides als llums, a

la truja o a aquelles altres petites coses insignificants, però necessàries per a l'acció.

Fins l'endemà, a l'hora de trajecte que hi ha entre ses Sitges i el treball, no vaig arribar a la reflexió: realment la percepció des de la distància havia resultat diferent; aquesta escola de Lloseta m'havia fet retrobar amb uns detalls que feia estona que no tenia oportunitat de gaudir.

Quan vaig anar a saludar la mestra, aquesta escurava amb un grup de nins. Na Caterina m'informà que havien rebutjat la possibilitat d'usar el rentaplats perquè volien utilitzar l'escurada com una activitat més. En un ambient tranquil, pausat, amorós la mestra i els nins



anaven fent. Amb cura i implicació directa. Es que saps que n'hi ha de diferència entre "dirigir" l'escurada i "participar" en l'escurada! Hi ha un abisme. En una dónes ordres i en l'altra fas amb l'ajut dels nins. Tan acostumat a sentir ordres em va sorprendre la implicació activa, a nivell d'infant, dels docents.

La vetlada, des de la distància, també em va semblar un pèl diferent... entre altres jocs van anar a caçar gambosins. Es un joc tan vell com les colònies, o potser, encara més. Però alhora és novíssim per als nins que no hi ha jugat mai: guanyar al temor d'anar per la fosca, la recerca d'una cosa desconeguda amb el focus de la pila, haver-se de recolzar en el grup, acceptar la "sorpresa" dels esquitxos de l'aigua... tota una aventura viscuda amb la intensitat

que cada infant hi sap posar...

I em va resultar diferent perquè "normalment" les vetlades no van més enllà dels petit jocs o de les representacions quan ultrapassen l'arxiconeguda ronda d'acudits de discutibles oportunitat i gust.

Aquesta mena de vetlada on es combinaven activitats típicament escolars amb altres de format més ampli, amb el que algú ha denominat grans jocs, i característics de l'educació del lleure tampoc no es gaire habitual.

Amb tot i amb això, el que em va deixar bé i em va alegrar el matí fou la reflexió intuïtiva a l'entorn del que no es podia veure però que, amb certesa, hi era ben

present: el coratge implícit dels mestres per sortir amb els nins sense ajudes alienes, la superació del temor al descontrol i als possibles accidents, la preparació (distribució de rols, activitats, tasques...) de l'activitat en general i dels diversos tallers amb particular, les possibles tensions internes i l'acceptació del ser dels altres en el moment de constituir-se en "grup de sortida"... des la consciència compartida que, per als infants, no hi ha millor lliçó que l'exemple.

No els conec de res, ni en sé els noms, però com a grup d'educadors, des de la distància, em van fer enveja. Em permeteren entreveure i recrear una implicació personal amb la feina didàctica que considerava de difícil localització.

Solament un dubte enterboleix el gaudi de la reflexió que s'esdevé entre es Caparó i Binicomprat en aquest matí assolat de juny: aquesta manera de fer déu pertànyer a un nou enfoc, implicat i progressista del fet educatiu o a un grup encallat en maneres de fer antiquades? Es dóna potser una tercera via d'opinió on avui es possible trobar de tot per tot?



## Es així però podria ser d'una altra manera

El professor Itamar (Universitat de Jerusalem), amb el seu castellà argentinat, s'endinsava en les diferències conceptuals que s'estableixen entre Heràclit i Parmènides, era un dels exemples que utilitzava per analitzar actituds vitals i maneres d'entendre el món: un pot suposar que tot és estable, bo o dolent, veritat o mentida... o, altrament si segueix Heràclit, comprendrà que res és allò que pareix, tot és moviment i relatiu i que les anàlisis s'han de fer, en tot cas, des de noves talàies d'observació. En definitiva que, de cada dia es fa més evident la necessitat d'abandonar, en qualsevol camp, les estructures rígides i que no hi ha millor organització que el fet d'organitzar-se...

I va ser així que em va venir a la memòria una vivència que havien tingut aquest estiu. Relament és una pàgina més de l'anecdari de ses Sitges i que, en el seu moment vam titular...

### Un altre concepte de treball

Diu... "Era el més immediat, el que m'havia arribat directament a la pell, sense aprofundir gaire en l'anàlisi i després de dos dies de treball: "Aquesta gent té una altra manera de treballar, un altre concepte de treball".

Després de l'expressió una mica d'anàlisi superficial i... efectivament es confirma el que s'havia assenyalat, nosaltres, aquí, ho haguéssim enfocat d'una altra manera, si hem de cercar la competitivitat, en un món de cada dia més global, ens haurem d'espavilar.

Un equip de set persones -més els models contractats- que fotografiaven imatges d'una presumpta Mallorca tradicional: dinar de família, realització del pa, del formatge, matar un pollastre, segar, collir hortalisses... Havien de fer una tira d'imatges per a gettyimages.com, diuen que, actualment, el banc d'imatges més important del món i van triar ses Sitges per casualitat (existeix l'atzar?), perquè un fill de la promotora, fa anys, hi havia vingut de co-

lònies i es veu que li havia agradat l'entorn.

Un fotògraf, una directora de fotografia, un ajudant del fotògraf, una estilista una maquilladora, un traductor, luminotècnic i actor i la productora que intentava coordinar els desitjos i les exigències de cadascú, a més dels i les models...

L'estructura, com la majoria de les persones, alemanyes; dos vinguts d'allà i altres tres que viuen aquí, un sud-africà i un mallorquí... es comuniquen en anglès, també en alemany o en castellà (segons les persones). Altres mallorquins, un català i una hongaresa fan de models...

El procés és complicat i alhora rutinari: seguir el guió -implica detallada preparació- preparar l'escenari (detalls, ambient, llums...), introduir-hi els actors -caracteritzats i maquillats- controlar el llum i fer les proves -amb fotografies instantànies- i, quan tot era a punt introduir el moviment i aplicar una descàrrega de fotografies des de diversos angles i en diversos moments. No sabia dir ben bé quantes en van fer de fotografies... moltes! Com a dues borses plenes de paper metal·litzat de fundes de rodets!

Bé, la qüestió es que s'hi posaven dematinet, a les nou ja havien vingut de Palma o de la Colònia de Sant Jordi, ben berenats. I no paraven fins devers les vuit o les nou del vespre. Ni per dinar! Dues bocinades a una panada, per

tandes, una mica de fruita i... som-hi!, amb una constant tensió laboral -no personal-: ara aquí, ara allà, ara així, tornem-hi, amb un impertorbable i clar lideratge de la directora...

Mentalment ho vaig transplantar en el nostre fer habitual. Segurament la preparació ho hagués estat tan acurada... i s'haguessin hagut de fer viatges per amunt i per avall per cercar un mocador, una peça de formatge o un pinzell.

En arribar segurament, s'hagués preparat el primer escenari i... ja mos hi posam, ja hi som però abans berenarem: tres quartets, una botelleta de vi i un carajillo... comencem!... jo ho faria així, jo d'aquesta altra manera... ja és hora de dinar... Ben segur que al cap dels dos dies hi hagués hagut més tensions personals, més queixes, més insatisfacció... i una producció molt inferior a la que es va treure.

Òbviament no puc entrar en qüestions de qualitat, ni de creativitat o d'inspiració, ni de qualitat de vida... de fet, potser tot sigui una resultant casual derivada de la personalitat del fotògraf o de l'empresa per a la qual treballa.

M'interessa simplement deixar constància que, de banda els sistemes d'acció i producció habituals en el nostre entorn es poden donar altres maneres de fer les coses, mes rendibles, més preparades i acurades.

Es una anècdota en l'entorn de ses Sitges i a la vegada una lliçó sobre possibles variants a l'entorn d'una activitat. Bona experiència!"

Sense entrar en valoracions, la vivència de l'anècdota, ens porta al mestratge de l'Itamer quant a què tot, absolutament tot, és qüestionable, fins i tot allò que pot semblar més òbvi o, des de la nostra perspectiva, lògic i "normal".

**Guillem Pont**





## Pasqual Soler, cap de llista d'Unió Mallorca

*Continuant amb les entrevistes als caps de llista que es presentaran a les vinents eleccions municipals, avui toca el torn a Pasqual Soler, cap visible d'Unió Mallorca a Sant Llorenç, que el mes passat va presentar la seva candidatura davant un reduït grup de mitjans de comunicació.*

**L'altre dia féreu la presentació del candidat d'UM com a cap de llista a les properes eleccions municipals. Com és que es va fer el migdia? O només era per a la premsa?**

Són tàctiques polítiques que utilitzen els partits. N'hi ha que ho fan a bombo i platillo perquè marxen molt bé econòmicament. El nostre partit és més moderat i el que hem fet ha estat una roda de premsa, on vàrem aconseguir reunir tres televisions, cinc ràdios i set o vuit mitjans de premsa escrita; amb això tal vegada aconseguirem fer més ressò a nivell de Mallorca que el que puguin fer altres partits. Són distintes maneres.

**Fins ara UM solia canviar de candidat a cada legislatura. És que amb tú de capdavanter ha trobat el candidat ideal?**

No vull dir que sigui el candidat ideal, això ho ha de dir el poble. El que hem fet ha estat feina i hem lluitat i tenc coratge de seguir lluitant per a la propera legislatura i el futur ja dirà, el futur i el poble.

**Ja teniu els primers llocs de la llista, a part del primer?**

El segon és en Mateu Oliver, que tothom el coneix; pel tercer i quart encara m'ho vull guardar, tenim molts de contactes, però fins que estigui fermat val més no anticipar res, que podríem quedar malament.

**Te pareix que aquesta vegada augmentareu el nombre de regidors?**

Si no fos així, seria una gran decepció personal.

**Quin ha estat el teu paper dins l'Ajuntament, aquesta legislatura?**

Inicialment entràrem dins l'equip de govern per intentar fer feina, ja que



som conscients que des de l'oposició poca cosa es pot fer i el que ens interessava era lluitar, intentar fer feina i fer avançar el poble. Desgraciadament, a rel de no complir-se uns pactes, hi va haver desacord i vàrem acabar a l'oposició, i a dia d'avui lluitam des de l'oposició.

**Perquè vares passar de l'equip de govern a l'oposició?**

Crec que vàrem ser l'únic partit que va pactar un programa i una sèrie de projectes i actuacions i quan feia dos anys que estàvem dins l'equip de govern i no es començaven a realitzar, no hi havia una intenció clara de què l'equip de govern o el GISC duqués endavant lo pactat, era el moment de dir complim o no complim i no esperar el darrer any o els tres mesos darrers, com fan molts de polítics.

**Va tenir res a veure Trui espectacles?**

Trui espectacles, si el que voleu és un nom i que inculpi algú, sense proves no ho faré, no hi ha res gravat i jo encara no he casat cap filla.

**Trobes que hi ha diferències amb l'equip de govern de quan tu hi participaves o ara que estàs a l'oposició?**

Crec que no ha canviat gaire, que és lo trist, crec que segueixen el mateix

"rumbo". Hi ha gent que està a l'equip de govern i el Sr. Mateu els presenta les actes i els papers per dur a plenari al mateix temps que ho presenta a l'oposició, sense consensuar ni demanar opinió a ningú; crec que segueixen igual.

**Què consideres que ha fet ben fet i què mal fet l'equip de govern?**

Ben fet no sé el que ha fet i mal fet tampoc perquè no ha fet res. Què hem avançat aquesta legislatura en aquest municipi? Res que valgui la pena destacar, perquè pintar dues retxes al carrer i sembrar dos arbres no és res.

**Quina és la teva relació amb el PP dins l'oposició?**

Hem fet qualche coseta conjunta.

**UM ha donat molt poca informació al poble del que ha fet aquesta legislatura...**

Tot el contrari, perdonau que discrepi amb vosaltres però crec que hem estat el partit que més hem sortit damunt premsa i més hem informat, hem utilitzat tots els mitjans que hen tingut, ràdio, TV i premsa. Si no hem sortit més és perquè no hem pogut, que en els diaris de gran tirada, els polítics de Sant Llorenç estam vetats. Vàrem treure un butlletí i en aquests moments en preparam un altre i des d'aquí també vos convid a entrar a la nostre pàgina web [Unió-Mallorquina@santllorenç.com](mailto:Unió-Mallorquina@santllorenç.com).

**Si a les properes eleccions aconseguixes estar dins l'equip de govern, quins són els teus projectes?**

Això se consensuarà amb el grup, jo ara no vull avançar si farem una residència, si presentarem cobrir la piscina, si posarem una infermera 24 hores o si farem unes instal·lacions esportives o un PAC a la zona costera. Quan tenguin el grup consolidat ho decidirem entre tots i pobra de la persona que vengui i es posi al davant i digui jo faré això sense comptar amb els qui du darrera, això és una falta de respecte massa grossa.

**Creus que tenir un equip de govern del mateix color polític de les institucions ens beneficia a l'hora d'aconseguir subvencions?**



Ajuda. Avui que és avui tenc un sopar amb consellers, directors insulars i tenc a mà poder comentar qualsevol problema que pugui sortir. Parlarem de la sala polivalent i del pla d'obres i serveis i intentarem dur-ho cap al poble. Vulguis o no, la informació és més fluïda. Actualment record que ha sortit un remanent del pla d'obres i serveis i l'Ajuntament de Sant Llorenç s'hi ha adherit i probablement es farà una sala polivalent al camp de futbol. Això va sortir a un sopar d'aquests, ho vaig comentar a en Mateu i a rel d'aquí posarem en marxa la maquinària.

**Te pareix que UM seguirà governant en el CIM?**

Crec que sí, UM s'ha reforçat molt a nivell de Mallorca, a nivell de Sant Llorenç hem doblat els afiliats i els membres i a Palma ha estat espectacular la crescuda que hem tengut. UM viu un moment d'or i probablement se convertirà en un partit com CIU.

**Na Maria Antònia Munar diu que és la presidenta de tots els mallorquins, tant els seus com els altres...**

Jo diria que és una persona que lluita per Mallorca i per la identitat dels mallorquins. Avui mateix surt damunt premsa que ens invadeix una febre americana, i quant a senyera, himne... na Maria Antònia ha lluitat fortament per la identitat dels mallorquins.

**Amb qui creus que vos podríeu entendre per governar Sant Llorenç i formar una majoria estable?**

Com no podria ser d'altra manera UM tornarà posar un programa damunt la taula i a rel d'aquí els partits que dominin el joc amb unes idees conjunes i aquesta vegada sí que tenguin ganes de tirar els projectes endavant.

**Hi ha qualque partit amb qui no t'ajuntaries mai?**

Com que sempre dic la veritat diré que sí, però no me demaneu quin, n'hi ha un amb qui no m'ajuntaria mai, per més senyes és un partit independent.

**Per què creus que la gent vos ha de votar, què aportareu?**

Perquè presentarem una llista

jove i amb ganes de fer feina i crec que ha arribat l'hora del canvi i que aquests polítics que fa anys i anys que estan dins l'ajuntament el que no han arreglat o avançat en vint i pico d'anys que ningú esperi que ho arreglin en dos dies, és hora de que bufin aires nous dins l'Ajuntament, sinó Sant Llorenç s'està morint.

**I sobre els presupots, què en penses?**

Un atemptat contra la democràcia. UM no està en contra que se creïn empreses públiques per una determinada gestió d'unes coses, ara bé, aquesta empresa en el nivell que s'ha creat, és espectacular. Acaben de vendre l'Ajuntament a en Puigròs, ja que això li dóna un joc imparable, podrà contractar a dit, acaben de perdre el mínim control que tenien, els membres de l'equip de govern acaben de donar-li tot.

**T'agradaria ser el batle de Sant Llorenç?**

Lluitarem per la batlia, fortament ademés.

**Si fos així, tancaries el teu negoci?**

Es un tema privat i el negoci no el tancaria, per suposat, hi ha un personal que hi fa feina i el tiren més que endavant, he tirat endavant aquests

quatre anys i estic orgullós que sigui dels pocs co-merços que s'han reforçat dins el poble, CORTIART té una bona solera.

**Consideres que s'hauria d'establir un límit de temps per als batles?**

Per suposat que sí, després de ser-ho vuit anys, hauria de ser obligat retirar-se.

**I per als regidors?**

Tal vegada els donaria un poc més de confiança. En el meu cas, si torn estar a l'oposició no hauré tingut l'opunitat de demostrar el que vull fer per al poble, no seria just retirar-se.

**Després d'haver llegit l'entrevista que va sortir a la revista MANACOR, on dius que dels polítics llorencins només te salvaries tu, vols comentar res?**

És una expressió, no voldria que la gent de Sant Llorenç interpretàs que tots els polítics de Sant Llorenç estan bruts, el titular està tret d'una frase molt més ampla.

**Vols afegir res més?**

Que el poble de Sant Llorenç obri els ulls i a les pròximes eleccions voti per un canvi i no per un compromís.

**Sort.**

**Antònia Galmés i Aina Simonet**







## Nit de la Cultura, homenatge a Miquel Àngel Riera

### L'entitat ha lliurat els Premis 31 de desembre

Obra Cultural Balear

L'Obra Cultural Balear ha celebrat avui una nova edició de la Nit de la Cultura. Dins un Auditori d'Alcúdia ple de gom a gom, l'entitat ha volgut enguany retre homenatge al poeta manacorí Miquel Àngel Riera, desaparegut fa deu anys. Riera, pertanyent a la generació dels anys 50, va contribuir a la renovació de les lletres catalanes i va mantenir al llarg de la seva vida una llarga trajectòria cívica a favor de la llengua i la cultura pròpies. Enguany també es complien vint anys de la institució dels Premis 31 de Desembre, creats per l'entitat per promoure el reconeixement a aquelles persones i entitats que hagin destacat pel seu compromís cívic a favor de la llengua, de la cultura i de la personalitat nacional de les Illes Balears.

La gala ha començat a les 22 hores i ha estat retransmesa en directe per Canal 33 per al conjunt de territoris de llengua catalana i per Mallorca a través de TV3 i de Televisió de Mallorca. La presentació de l'acte ha anat a càrrec de Rafel Creus, de Televisió de Mallorca, i de Fina Brunet, de Televisió de Catalunya. La vetlada ha començat amb l'actuació de la cantant i actriu Lloïl Beltran, que ha repetit per segon any. Beltran ja va ser la revelació de l'edició anterior amb una cançó que feia una sàtira de la vida cultural, política i social mallorquina. En aquesta ocasió tampoc no ha decebut: el públic ha pogut riure a ple amb les seves referències al Cas Andratx, a la piscina de Pedro Jota Ramírez, al president del Govern Balear, Jaume Matas i a la presidenta Munar.

L'entrada dels presentadors, la projecció d'un vídeo sobre Alcúdia, una salutació del batle de la localitat Miquel Ferrer, i una salutació projectada en vídeo de la president del Consell de Mallorca, Maria Antònia Munar, han precedit la segona actuació del vespre: la interpretació de la peça popular mallorquina *Vou-veri-vou*, feta per un trio de luxe reunit expressament per a l'ocasió: el pianista i compositor Joan Valent, el violinista armeni Ara Malikian i la cantant andalusa Clara Montes.

Posteriorment ha estat el torn de



Jaume Mateu, president de l'Obra Cultural Balear, que ha fet un balanç de l'any que acaba, que s'ha caracteritzat per un nou impuls per a l'entitat en molts de camps, amb un creixement important del nombre de socis -el més alt de la història de l'entitat-, l'obertura d'un nou espai cultural a Ca n'Alcover i el reforçament de la xarxa cívicoterritorial a favor de la llengua i l'autogovern. Mateu ha fet un especial èmfasi en la campanya de mobilització popular *Sus Mallorca*, una crida a l'activisme civil a favor de les senyes d'identitat pròpies de Mallorca. El president ha denunciat la política del Govern Balear, contrària a la llengua i la cultura, tal com s'ha vist amb l'aprovació del decret Fiol. Precisament les noves campanyes de l'entitat posen molt d'èmfasi en la defensa de la cultura i d'una educació de qualitat. Mateu ha demanat a Jaume Matas una rectificació de la seva política lingüística. En cas contrari l'entitat mobilitzarà tots els seus socis i simpatitzants a favor de la llengua i la cultura pròpies.

Passat el discurs, que ha estat fortament aplaudit, s'ha projectat el vídeo *Visc a Mallorca*, que forma part de la nova línia de feina que ha emprès l'entitat a favor de la integració lingüística dels nouvinguts. El documental entrevista una sèrie de nouvinguts que han après català i expliquen la seva experiència. Posteriorment, s'ha procedit al lliurament dels Premis 31 de Desembre.

El Premi Miquel dels Sants Oliver s'ha concedit *ex aequo* a dues publica-

cions que han contribuït a la renovació de la cultura i del pensament: el *Diccionari del Teatre a les Illes Balears*, dirigit per Joan Mas i Vives i coordinat per Francesc Perelló i Felani i el llibre *Països Catalans en plural*, editat per Damià Pons i Pons. Ha estat recollit per Joan Mas i Vives, coordinador del primer, i per Damià Pons i Pons, editor del segon.

El Premi Josep Maria Llompart ha estat lliurat a Sebastià Trias i Mercant, en reconeixement a la seva contribució a la història del pensament a les Balears.

El Premi Gabriel Alomar ha estat lliurat a l'Escola Mata de Jonc per la seva contribució a l'ensenyament en català i a la renovació pedagògica. Ha estat recollit per la seva directora Maria Pizà.

El Premi Bartomeu Oliver ha guardonat la Comissió de Festes de Santa Maria de Formentera per la seva contribució a la dinamització cultural de l'illa i pel seu suport a la música feta en llengua catalana. Un grup de representants de l'entitat, encapçalada per Jordi Ferrer, ha pujat a l'escenari per recollir el Premi.

Arribada la mitja part de la gala, l'entitat ha retut homenatge a Damià Huguet, que també fa deu anys que va morir. I ho ha fet amb la projecció d'un vídeo sobre el poeta campaner.

Posteriorment ha estat el torn del grup de pop Antònia Font, que ha cantat tres cançons. La banda ha sorprès el públic amb una versió pròpia de la cançó Kubala de Joan Manuel Serrat, inclosa a un recopilatori en homenatge al cant-





autor, però mai abans tocada en directe pel grup.

Després del pop ha reprès el lliurament del Premis 31 de Desembre. El Premi Emili Darder ha estat donat a Joan Pere Le Bihan i Rul'lan, capdavanter de les Escoles Bressola de Catalunya Nord, projecte d'ensenyament en català que ha tengut un important creixement durant els darrers anys.

El Premi Bartomeu Rosselló-Pòrcel ha estat lliurat al jove sociòleg Joan Amer i Fernández pel seu llibre *Turisme i política. L'empresariat hotelier de Mallorca*, que ha contribuït al coneixement de la realitat política econòmica i social de Mallorca.

El Premi Francesc de Borja Moll ha estat lliurat a la Llibreria Quart Creixent per la seva contribució d'anys a la promoció del llibre en català. Ha recollit el premi Jaume Corbera, un dels fundadors de l'empresa.

De manera extraordinària l'Obra

Cultural ha fet enguany distincions a dues entitats que han destacat pel seu suport a la llengua i a la cultura: una a Ràdiotelevisió de Mallorca, que ha estat recolida pel seu director Antoni Moragues, i una altra a la Filharmònica Porrerenca amb motiu dels seus 150 anys d'història, que ha estat recollida pel seu president Cristòfol Font.

La projecció d'un vídeo sobre la campanya *Sus Mallorca* ha estat el preàmbul al reconeixement de mèrits al voluntariat lingüístic que dona cada any l'entitat a les persones que hagin destacat per la seva feina a favor de la llengua catalana. Han estat lliurats a Joan Lladonet i Escalas, precursor de l'ensenyament en català, i a Bernardí Amengual i Capó, impulsor i president de la delegació de l'OCB de Búger, que enguany ha fet 30 anys, per la seva tasca a favor de la llengua i la cultura al seu poble.

Acabat el lliurament dels premis

s'ha passat al plat fort del vespre: L'homenatge al poeta Miquel Àngel Riera, que ha comptat amb diverses parts. La primera ha comptat amb la interpretació *Miquelangelats*, a càrrec dels actors Biel Jordà i Marta Barceló. La segona ha estat la projecció d'un vídeo sobre Miquel Àngel Riera. La tercera ha estat un espectacle que ha combinat diverses arts escèniques en una de sola: ha anat combinant la recitació de poemes de l'autor per part de Biel Mesquida i Miquel Mestre, amb l'actuació conjunta (piano i cant) d'Antoni Parera Fons i la soprano Maia Planas i posteriorment de Joan Bibiloni en solitari. L'espectacle també ha combinat la veu de Biel Mesquida amb la dansa de Rafael Amargo i del mateix Mesquida i del grup de teatredansa Tempo.

La Nit de la Cultura ha acabat amb la interpretació amb el cant de La Balanguera per part dels participants a l'espectacle i del públic present.

## Demografia i societat

### NAIXEMENTS

\* Dia 9 de novembre va néixer a Son Carrió na Lídia Llull Matas, filla de n'Andreu i na Isabel. Enhorabona.

\* El 20 de novembre va néixer a Sant Llorenç n'Ivan Mesquida Oliveira, fill de n'Antoni i na Marta. Salut.



\* El mateix 20 de novembre va veure la llum a Sant Llorenç n'Antoni Puigròs Vilchez, fill de n'Antoni i na Maria del Pilar. La nostra més cordial enhorabona.

\* També dia 20 de novembre, a S'Illot, va néixer en José Guirao Núñez, fill d'en Joaquín i na Iolanda. Salut.

\* El dia 24 de novembre en Sean David Etheridge i na Kaleigh Ridgwell tengueren un fill i li posren per nom Lyon. Congratulacions.

\* El 27 de novembre va néixer a Sant Llorenç na Xaima Challadyi, filla de n'Aziz i na Naima. Enhorabona

\* El dia 2 de desembre va néixer a Cala Millor n'Inès Azores Fernández, filla de n'Enrique i n'Ana Isabel. Salut.

\* Dia 5 del mes passat van néixer a S'Illot na Catalina i en Pere Nebot Servera, dos bessonets fills de n'Amador i n'Antònia. Enhorabona.

\* El 14 de desembre va néixer a Sa Coma n'Alvaro Navarro Muñoz, fill d'en Juan Manuel i na Maria del Pilar. la nostra enhorabona.

### DEFUNCIONS

\* El dia 8 de desembre ens va deixar n'Aina Maria Pascual Pascual, a l'edat de 84 anys. Era la germana de na Tomassa i vivia a Sant Llorenç. Al cel sia.



\* Dia 17 de desembre va morir a Son Carrió en Pedro Ballester Juan, a l'edat de 54 anys. Descansi en pau.

\* El 28 de novembre va morir a Sant Llorenç na Joana Sureda Riera, als 84 anys d'edat.

\* El 19 de desembre va morir a Sant Llorenç n'Aina Fuster Valls, de 53 anys. Descansi en pau.

### NOCES

\* Dia primer de desembre es casaren dos llorenins en Frank Olaf Stankowitz i na Gloria Iderka Méndez Ledesma. Enhorabona.

\* Dia 18 de novembre va tocat el torn a dos de Sa Coma: en Miquel Àngel Sansó González i na Cristina Martínez Sánchez. Enhorabona.

\* Finalment, el dia 25 de novembre feren l'esclafit en José Herrera Fernández, de S'Illot i n'Eva Sánchez Téllez, de Sa Coma. Enhorabona.

**Bel Nicolau i Aina Simonet**



## Osset de peluix (IV)

### Arriba el matí

L'Eric es capbussa en el seu mar d'històries i narracions. Es diu a si mateix que això de la Miranda no ha estat més que un assumpte sense importància. No li dirà res a ella, ella tornarà amb l'Armando, ell seguirà amb la seva vida d'escriptor solitari i tot estarà com estava. Tot estarà (com es vol fer creure a si mateix) tal i com havia d'estar.

Però la Miranda, amb la seva simplicitat, la seva bellesa i el seu carinyo havia obert una esquerda en les seves emocions. I com més pensava en el tema, més s'ampliava l'esquerda. Però l'Eric sentia també l'emoció de deixar que l'escriptura i les distraccions solitàries li monopolitzessin l'existència.

Es va passar dues hores enganxat a l'ordinador. En contra del costum normal, aquesta nit no sopà amb el Joan sinó que de fet sopà sol bastant més tard, davant el televisor. Les distraccions de l'ordinador li feren quasi oblidar la Miranda. Quan se n'anà a dormir, pensava: "No he fet res de dolent. Al capdavant, estic en el meu dret. Al capdavant ja he escollit els plaers de la meua vida. Els instins i el sexe, tinc tot el dret a ignorar-los. Prou! Encara faig el que vull, i cap assumpte de faldilles em farà oblidar-me de qui sóc".

Arriba l'endemà al matí. Tant Eric com Miranda han d'anar a treballar a les seves respectives feines. L'Eric treballa de secretari en una fàbrica als afores, on s'hi pot arribar amb un cop de cotxe, o amb un taxi, o amb un autobús d'horari bastant dolent. L'Eric segueix la frase de "Celtas Cortos" (que també seria molt pròpia del cinisme grec) segons la qual no ansiar ni luxes ni riqueses és propi de la gent comuna. L'Eric tenia un sou normal, però ja li estava bé per a viure, perquè no sortia molt ni era gaire amant de la beguda ni fumava. Tenia pocs plaers, però li estava bé perquè per a ell l'important era viure amb serenitat per tal de dedicar-se a la creativitat literària. Precisament un dels motius pels que no volia sortir amb la Miranda era per no perdre la serenitat que tant apreciava. Fins a cert punt els

seus arguments eren certs. Les dones són, podríem dir-ne, si ho mirem des del punt de vista del sentiment de l'amor, éssers que causen preocupacions, que comporten un cert gast econòmic (sobretot per formar-ne una família i tenir-ne fills), que alteren les emocions i que són capaces de produir fortes alegries i fins un sentiment de dependència. Tot això s'oposava a la extrema "tranquil·litat del savi" que tant atreia Eric. Per entendre'ns, com diria Shopenhauer: "Fa molta falta que l'enteniment s'enfosqueixi per l'amor per tal que considerem atractius aquests éssers de curta estatura, espatlles estretes, caderes amples i cames curtes".

Però l'Eric no era despreciatiu ni egòlatra. La seva política era no sentir odi ni menyspreu cap a ningú (però tampoc estimar tothom incondicionalment). Quan no volia una determinada persona es limitava a evitar-la. Pensava que la venjança era una estupidesa; cal posar la justícia sempre per sobre de la venjança, i només utilitzar la justícia en cas d'absoluta necessitat i justificació. No es prenia a riota la proposta a sortir que li feia la Miranda; al contrari, la rebutjava amb esportivitat. Ella li feia una oferta respectable a la que ell rebutjava; res més. Això és el que entreveia la Miranda: que l'Eric era un home honorable i decent, "un tio legal" com en diuen. I, precisament, una noia com la Miranda se sentia encara més atreta per un noi així.

L'Eric es dedica a fer el treball matinal, buscant aparentar que el fa amb monotonía i sense estar alterat per cap emoció. Però, com sol passar en aquests casos, no aconsegueix dissimular-ho massa bé. Fins i tot dos o tres li pregun-

ten que si li passa alguna cosa o què li passa que algunes vegades es distreu de la feina i es queda pensatiu.

I va passant el matí poc a poc...



## Reconeixement



En el decurs del cóctel de Nadal que la Federació Hotelera va celebrar el passat 21 de desembre -segurament el darrer que presidirà el serverí Pedro Cañellas com a President-, es va fer públic un reconeixement de mèrits a diverses persones relacionades amb l'entitat, que reberen la corresponent medalla d'or.

El guardonat foren Marilena Pol, presidenta de l'associació hotelera de Palma, Joan Esteva Mir, de l'hotel Cupido de Peguera, Julio Carmona, un professional molt apreciat que va morir recentment i el llorenç Ignasi Umbert, gerent de l'associació hotelera de Cala Millor des de fa un grapat d'anys.

Des d'aquí volem donar l'enhorabona a tots els premiats, en especial a Ignasi Imbert, vinculat a Flor de Card des de molts de caires: col·laborador habitual especialitzat en l'Església catòlica, secretari de la nostra associació cultural, responsable de la publicitat i membre del Consell de Redacció.

Els deu anys en què Cañellas ha presidit l'associació s'han caracteritzat per una gran compenetració amb el Partit Popular, circumstància que es va fer patent amb la forta campanya conjunta que feren en contra de l'ecotaxa, que probablement va ésser decisiva a l'hora de desallotjar el Pacte de Progrés de les institucions autonòmiques.



**Anau-li alerta a aquell que proclama la seva innocència en veu alta i tot d'una dona la culpa als altres, possiblement tengui qualche cosa a amagar.**

Anau-li alerta a aquell que diu que tots son corruptes menys ell, possiblement teniu un corrupte davant

Si, et fan combregar amb rodes de moli, com si sa gent fos beneïta

Hi ha que veure com son aquests polítics nostros

Tot d'una diuen que no son ells es corruptes, sino que son es altres. I que no en fa de rialles això? Ben prest els veureu amb sa botiga tancada i amb ses butxaques plenes



## El Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana (1906)



El gran periodista i escriptor mallorquí Miquel dels Sants Oliver, l'any 1906 descrivia, al diari La Vanguardia de Barcelona, que dirigia, en un article reproduït a la premsa mallorquina, sobre la situació social de la llengua catalana, que s'havia arribat a una situació "d'una vida pràctica i familiar, divorciada de la vida especulativa i pública; tot el que és parlar i viure, en català; tot el que és escrit i aparença, en castellà". És a dir, una situació de diglòssia. Però que poc més de mig segle de Renaixença, a la segona meitat del s. XIX, havia bastat per fer una gran exposició de llibres en català amb motiu del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana.

El motiu de l'escrit d'Oliver era la conferència que Miguel de Unamuno a Barcelona pocs dies abans del començament d'aquest Congrés. Unamuno, amb la presència d'importants científics estrangers en el Congrés i de 3.080 congressistes de tots els Països Catalans amb una gran lleialtat lingüística, no havia gosat atacar directament el català i ho féu referint-se a la llengua basca, que comparà amb una primitiva espingarda, davant la qual i en nom de la major utilitat, preferia un màuser, un fusell modern, amb el qual es referia al castellà. Oliver li digué que "el màuser de Catalunya ha estat fins ara, el seu idioma natural".

El Congrés va ser obra sobretot del mallorquí Antoni M. Alcover, anomenat "l'apòstol de la llengua", que l'organitzà i el presidí. Alcover s'havia fet molt famós amb les seves campanyes per tot el territori de llengua catalana per a fer el diccionari complet de la nostra llengua amb la participació popular, el diccionari que acabà Francesc de B. Moll.

Oliver i les cròniques de Joan Torrendell, donaren testimoni a Mallor-

ca de la popularitat del Congrés, molt ben rebut a l'illa, d'on partiren 192 congressistes, alguns de tan importants com Joan Alcover, Miquel Costa i Llobera, Mateu Obrador, Llorenç Riber. I també Joan Aguiló, que presentà el primer mapa de la llengua catalana conegut. Amb el Congrés la comunitat de llengua catalana començava a mirar pels seus interessos i a tenir una visió pròpia del seu futur, de la seva capacitat i dels seus drets. L'escriptor Gabriel Alomar aleshores digué que havia estat una obra d'unitat de totes les terres de llengua catalana.

El Congrés de la Llengua al principi només havia de ser de sintaxi, però s'hi tractà de tot el relacionat amb la llengua. Feien falta unes normes per a escriure acceptades per tothom i també hi havia consciència que s'havien de fer canvis a les lleis per a recuperar l'ús del català a tots els àmbits. Antoni M. Alcover digué a la inauguració que "som l'afirmació de l'existència del nostre idioma, del seu dret inviolable, il·legislable, imprescriptible, a viure com qualsevol

altra de les grans llengües neollatines, les seves germanes, el dret de viure i regnar pacíficament dins tot el seu territori, amb tots els honors i prerrogatives que li corresponen per llei natural". Moltes de les propostes avui encara no s'han aplicat, i farà cent anys, tot i que s'hagi fet molt de camí.

Després del Congrés vengueren dues dictadures, la de Primo de Rivera i la de Franco, que, entre altres mals, prohibiren el català. Però gràcies a aquell Congrés s'havia renovat la confiança en la llengua pròpia, s'havia planificat la seva recuperació i, al cap de vint-i-cinc anys, amb la mica d'autonomia recuperada, hi hagué l'ortografia, la gramàtica, el diccionari del català modern i l'acadèmia de la llengua catalana, la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. S'ha dit que si el català no hagués estat una llengua amb unes normes fixades no hauria pogut superar les dues dictadures que vengueren. Això no ho sabrem mai, però les normes hi ajudaren i sobretot l'autoconsciència que ajudà a formar de la nostra comunitat lingüística i que és el fonament del seu futur.

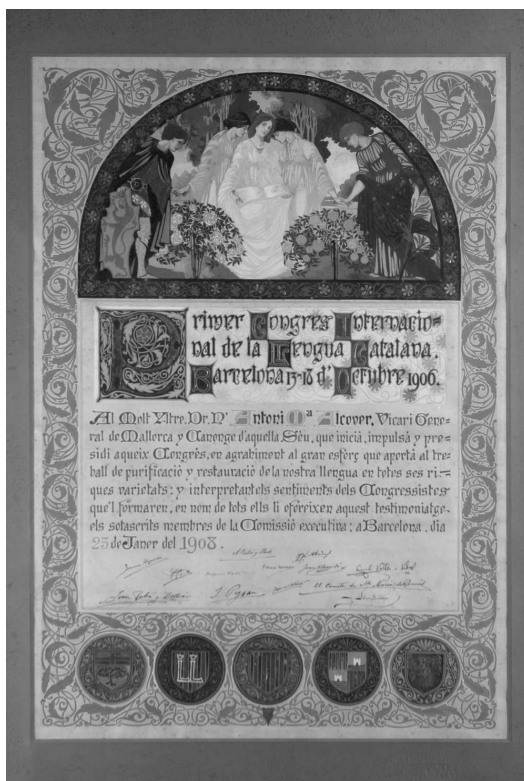
Joan Alcover a la cloenda recità aquest poema:

Cap al nord s'aixeca el mont  
dels carboners que fan la sitja,  
i dins l'espai sense calitja,  
veuen la costa d'enfront.

De banda a banda de la mar,  
les terres baixes no es coneixen,  
però si els pics no es descobreixen  
ja se veuran en dia clar.

Vent de llevant boires empeny,  
oh trobadors de Catalunya!  
Damunt la mar que els allunya,  
el Puig Major veu el Montseny.

Mallorca veu el Montserrat,  
i si de nit no se colombrà,  
ulls de claror donem a l'ombra,  
posem-hi fochs de germandat.



**Antoni I. Alomar**



## Ramis: "Han tractat Hidalgo pitjor que un delinqüent comú"



Del cas Voramar (aquest escàndol recent de l'Ajuntament d'Andratx) en podria xerrar pàgines i pàgines, i centrar-me en molts punts escandalosos (la corrupció, la presumpta implicació del conseller d'Interior Rodríguez, la sospitosa reunió de Matas amb el batle del poble just abans de la seva detenció, etc.), però de tot l'entramat m'he quedat amb una frase anecdòtica expressada pel secretari general del Partit Popular de les Illes Balears, el senyor Ramis. Concretament exclamà indignat que Eugenio Hidalgo, batle d'Andratx, havia estat tractat "pitjor que un delinqüent comú". Doncs que jo sàpiga fou tractat com qualsevol presumpte criminal. Senzillament va ser engrillonat i escortat fins a la presó, com ho haguessin fet amb qualsevol altre. O és que el senyor Ramis volia que Hidalgo fos tractat d'una manera diferent pel simple fet de ser un alt càrrec del Partit Popular? Sembla que Ramis vol diferenciar entre delinqüents de primera i delinqüents de segona (no sabia que existís aquesta distinció) i si el presumpte culpable és una persona amb un alt càrrec es mereix millor tracte i respecte que un lladre de carrer (que per alguna cosa ja està avesat a malviure pels carrers). Deu ser una manera de conservar les classes socials fins i tot en el microcosmos de la delinqüència. També allà interessa que hi hagi diferències de classe, com un prolongació del sistema capitalista que existeix a la societat en general. Tot sigui per l'equilibri social...

Però i sabeu que sona de malament això de delinqüents de primera i de segona. És com si dir que hi ha dictadors de primera i de segona, o guerres de primera i de segona. Que jo

recordi l'únic delinqüent "de primera" que ha existit (i només en els llibres) és en Robin Hood, que robava als rics per donar-ho després als pobres, però n'Hidalgo molt Robin Hood no ho és, precisament. O almenys no tenc coneixença que donàs res als més necessitats (ans al contrari, presumptament intentava ampliar el seu propi patrimoni tant com podia). Algú hauria de dir al senyor Ramis que cap presumpte delinqüent es mereix un tracte superior (encara que sigui ric o del Partit Popular). Un presumpte delinqüent és un presumpte delinqüent i ja està, i tots es mereixen el mateix tracte (fins i tot en *Robin Hidalgo de los bosques*). Després el jutge ja decidirà qui es mereix complir més anys de condemna segons l'acte delictiu que hagi comès (si és que realment l'ha comès). Però el tracte, allò que es diu el tracte, tothom es mereix el mateix.

Aclarit això, també cal extreure de les paraules del senyor Ramis que és de pitjor casta un delinqüent comú (per exemple un carterista, un lladre de cases, un atracador...) que un presumpte estafador com n'Hidalgo. Almenys això és el que deduïm si diu que es mereix millor tracte. Doncs excepte els violadors o els assassins, jo diria tot el contrari. Cap delinqüent es mereix el meu respecte, però sovint (per no dir sempre) aquests delinqüents comuns que he

esmentat abans actuen per necessitats bàsiques (per poder menjar i a vegades, fins i tot, beure) o per malaltia (per poder comprar-se la droga de la qual depenen), però en canvi el senyor Hidalgo presumptament estafava per poder-se comprar cotxes luxosos, mansions i obres d'art. I si això són coses bàsiques per poder sobreviure... No és més censurable un home que presumptament estafa per la seva pròpia avarícia que un home que roba per necessitat? Jo, personalment, ho tenc ben clar.

I fins i tot aniré més enllà i estendré aquesta crítica a tot el sistema de Justícia. Mai he entès perquè un delinqüent, pel simple fet de ser ric, pot dormir a cel·les més espaioses, calentes i luxoses que un delinqüent pobre. O que pugui sortir de la presó pagant una fiança que un té i l'altre ni hi arriba ni hi arribarà en molts anys de feina. Per què la Justícia ha d'estar tan supevitada als diners? No es mereix el mateix càstig un delinqüent pobre que un de ric? El capital de cada un hauria de perdre el seu valor a la presó i no fer distincions. Però sempre, i malauradament això mai canviarà, hi haurà ciutadans de primera i ciutadans de segona (fins i tot a l'enreixat de la presó). I si encara els de dalt ho defensen, com el senyor Ramis...



**Frase del mes:** Aquesta vegada és ben evident la meua frase del mes: us desitjo a tots que passeu unes bones festes i que tots els éssers (pobres i rics, jo no faig comptes fer distincions) sigueu feliços.

**Pau Quina**



## **Moció sobre la condemna de la dictadura franquista i per la recuperació de la Memòria històrica**

Des de fa poc més de mig any, un grup de persones de diferent ideologia s'ha anat reunint per tal de coordinar diverses accions destinades a rehabilitar la memòria de les persones que patiren algun tipus de repressió durant la Guerra Civil. En el decurs de les reunions s'han sospesat diverses possibilitats -xerrades, visites als indrets més emblemàtics de la contrada relacionats amb la repressió, edició d'un llibre...-i es va decidir començar amb publicacions periòdiques a Flor de Card i amb la proposta a l'Ajuntament d'una moció específica, aprofitant que enguany es compleix el 70è aniversari de l'inici de la Guerra.

Les gestions donaren el seu fruit i el dijous, 14 de desembre, es va celebrar un ple extraordinari per tractar la moció que reproduïm en aquestes pàgines, que fou presentada pel batle, Mateu Puigròs, amb les següents paraules:

"El passat dia 4 de desembre, l'Associació per a la Recuperació de la Memòria Històrica de Mallorca i un grup de col·laboradors de Sant Llorenç des Cardassar ens va enviar per elevar-la al plenari d'aquest Ajuntament una proposta de moció que té un doble vessant: per una part, la condemna de la dictadura franquista, amb tot el que comportà l'aixecament militar, la Guerra Civil i la posterior repressió. Per altra, restablir l'honor i retre homenatge a totes les persones que dins el terme de Sant Llorenç varen patir la mort, l'exili, la deportació o la presó.

Com a batle de tots els ciutadans d'aquest municipi,



sense excepció, i en nom de la majoria dels membres d'aquest Consistori, volem donar suport a la moció, perquè entenem que si bé és cert que a la Guerra es produïren morts per les dues bandes, uns -els que van estar al costat dels guanyadors- reberen al seu moment tots els honors religiosos, polítics i cívics, però no va passar el mateix amb els que moren al bàndol republicà, oblidats i vençuts, sense dret a un enterrament digne (gairebé molts d'ells, sense conèixer-se el lloc concret del seu enterrament) ni a ser plorats i honorats pels seus familiars més immediats, dret que mai no es podrà negar a qualsevol ésser humà.

Amb aquestes paraules voldria no obrir ferides, sinó tancar-les. Reconèixer els noms dels morts, exiliats deportats i empresonats no és un acte de venjança. Homenajar-los és el mínim que pot fer el nostre poble, que ja no podrà mai restituir la vida dels que moren ni tornar els millors anys dels que romangueren tancats o exiliats. Aquest és el deure que tenim tots, al marge de les nostres idees. Perquè restablir l'honra és un acte de justícia i no de revenja, ja que les persones que patiren els efectes d'aquella repressió ferotge ho feren no pels seus delictes, sinó per les seves idees i creences.

A nosaltres no ens toca escriure la història, però sí que ens correspon, com a representats del poble, restablir l'honra a tots els ciutadans fills d'aquest poble. La rehabilitació moral de totes les víctimes no admet més demores si volem ésser coherents tant amb la Constitució de 1978 com amb la Declaració Universal de Drets Humans promulgada







el 1948 i la Llei recent, 24/2006 de dia 7 de juliol, sobre la declaració de l'any 2006 com a Any de la memòria històrica.

Gràcies a les persones de Sant Llorenç i Son Carrió que han ajudat a completar el llistat de les víctimes de la repressió. Però gràcies sobretot a les víctimes, perquè amb el seu esforç i el seu sacrifici posaren els fonaments de la democràcia i la llibertat que tots podem avui gaudir. Per això demanam el suport de tots els membres d'aquest Consistori a la moció presentada".

Tot seguit na Dolors Sánchez va passar a llegir el text de la moció:

"Enguany s'han complit 70 anys de la sublevació militar contra el govern de la II República. La II República fou un oasis de democràcia entre dues dictadures i un gran intent de modernitzar l'Estat. Entre altres coses, significà el sufragi de la dona, un esforç colossal en matèria educativa i en altres polítiques socials, un reconeixement ple de les llibertats democràtiques i del dret a l'autogovern dels diversos territoris, a més d'un avanç significatiu en la laïcitat de l'Estat.

Només per la força de les armes, brutalment emprades, els colpistes van poder passar a controlar una part del territori de la República. L'Estat espanyol va quedar dividit, amb una part ocupada per les forces militars colpistes i l'altra sota la legalitat republicana. A rel de la sublevació es va produir una repressió brutal a tot l'Estat, amb un balanç a Mallorca de 3000 morts i milers de damnificats durant molts d'anys per haver-se mantingut lleials al govern democràtic. A Sant Llorenç i Son Carrió el balanç va ser de 13 assassinats, 44 empresonats i 3 exiliats de per vida.

Durant tres anys es va combatre a pràcticament tot el territori, en una Guerra Civil que acabà amb la victòria dels colpistes i la instauració d'una dictadura militar encapçalada pel general Francisco Franco. Aquesta dictadura va tenir una llarga i cruel història que només acabà amb la mort del dic-

tador, el 1975. Durant aquests 36 anys es va recordar any rera any que hi havia vencedors i vençuts.

La democràcia ha anat reconeixent aquelles víctimes de la llibertat, però de manera insuficient. La transició va segellar un pacte de silenci que ha escatimat la rehabilitació moral, política i jurídica dels presos, exiliats i represaliats en general.

Per altra banda, a diferència de totes les democràcies del nostre entorn, Mallorca no compta amb monuments de relleu a la memòria de tots aquells que moriren o patiren persecució per defensar la democràcia i les llibertats. Tots ells mereixen el nostre homenatge i el nostre record. L'oblit i el silenci seria la pitjor de les ofenses.

Per tot això, l'Ajuntament de Sant Llorenç reunit en ple extraordinari, adopta el següent ACORDS:

Primer.- El Ple condemna el cop d'estat del General Franco així com les greus violacions dels drets humans comeses a Espanya entre 1936 i 1976 i fa públic el seu reconeixement a totes les víctimes.

Segon.- El Ple ret homenatge a tots aquells que van morir en la Guerra Civil que s'inicià a rel del cop d'estat dels militars el 18 de juliol de 1936, en especial a aquells que van ser detinguts, empresonats i executats per les seves idees.

Tercer.- El Ple insta el Parlament de les Illes Balears a crear una comissió autonòmica per tal d'investigar les violacions dels drets humans comesos pel règim franquista a les Illes Balears, tal com proposa el Consell d'Europa.

Quart.- El Ple aprova sufragar i erigir un monument emblemàtic a la memòria de totes les víctimes de Sant Llorenç i Son Carrió.

Cinquè.- El Ple ret homenatge a totes aquestes persones de Sant Llorenç i Son Carrió que varen ésser executades, perseguides o represaliades:

Aquí el batle va donar la paraula a na Maria Galmés, qui va llegir la llista que segueix sense esmentar la repressió a què va ésser objecte cada un:

Antoni Adrover Caldentey, <i>Cuc</i>	assassinat
Joan Ballester Morey, <i>Solaies</i>	empresonat
Jaume Barceló Tomàs, <i>Cap d'olla</i>	empresonat
Magdalena Bassa Galmés, <i>Coniera</i>	assassinada
Joan Brunet Massanet, <i>Managot</i>	deportat
Joan Caldentey Jaume, <i>Pinxo</i>	empresonat
Joan Caldentey Llinàs, <i>Comare</i>	empresonat
Jaume Carrió Bauzà, <i>Fontpella</i>	suïcidat
Josep Cortès Picó, <i>Mosca</i>	empresonat
Bernat Estelrich Galmés, <i>Carbó</i>	assassinat
Gabriel Estelrich Sansó, <i>Carbó</i>	empresonat
Gabriel Font Llull, <i>Tenra</i>	empresonat
Gabriel Font Riera, <i>Tenra</i>	assassinat







## Notes sobre gitanos i estrangers a Mallorca (VII)

Ramon Rosselló



Acabarem aquestes notes fent menció a unes informacions orals que hem recollit:

A Campos, durant la dècada de 1920, estols de gitanos acudien a fer les messes de recollida de les ametlles i pernoctaven al casal anomenat Can Pere Ignasi.

A Banyalbufar hi ha un indret conegut encara amb el nom de sa cova des Gitanos, per ser el lloc on pernoctava aquesta gent. També hi ha el record d'uns hongaresos que treballaren en el poble a certa obra.

En el terme de Selva hi ha un pou anomenat de sa Gitana.

### Notícies de gitanos a l'Arxiu Col·legial de Lluc

La religiositat dels gitanos és ben patent en la següent documentació:

"A dit (VIII setembre 1575) presenta Francisco Maldonado de Bohèmia hun vel de sede per a tapar la figura de Nostra Senyora, y aquí matex ley posí". (Varis 41, f. 45)

1589 "Ítem, aportaren huns bubians huna tavallola de filenpua ab listons de filadís vert". (Varis 41, f. 70)

"A 28 de juny 1589, portà m<sup>o</sup>. Pere Pisà, prevere, un mocadoret de fil rovellat, lo qual dix presentava un bubiyà a Nostra Senyora de Lluch". (Varis 41, f. 68)

"A 28 de agost 1595, rebí de una bobiana deu castellans, los quals donava a Nostra Senyora de Luch per un cos avia promès, de sera". (Priorat 26, f. 64)

"A 10 mars presentaren dos bomsians dos tavellols, la una molt larga ab los caps y també en lo mig unes retxes verdes y vermelles ja usades. 1603".

(Varis 41, f. 86)

"A 30 de octubre 1624, presenta Sebastián Maldonado, bubià de nació, vesino de València, una tassa de argent dix que essent en València estave malalt renunciat de metjes, y invocant a Nostra Senyora de Luch cobrà salut". (Varis 41, f. 99)

"En lo año 1636, abaxava de visitar a Nostre Señore Santíssima de Lluch una Gitana, y aportant en una jumenta dins de uns arganells dos criatures, arribant en el Grau caygueren, y redolaren desgraciadement per ell, criaturas, jumenta y gitana, sens que ni ella, ni los miñons, ni la cavalcadura petisen ningun dañi a vista de tan parilliosa caygude". (Rafel Busquets Llibre de la invenció y miracles de la prodigiosa figura de Nostre Senora de Lluch. 1684, p. 36)

La versió castellana d'aquest miracle, publicada l'any 1783, diu així: "En el año 1636, venía de visitar la célebre Imagen de nuestra Señora una muger Gitana, con dos hijos, y entre las asperezas del camino del Grau, resvaló una jumentilla, en que montavan, dando con toda su carga racional por el camino abajo, hasta que llegaron al fin de él, pero se levantaron luego, sin haver recibido daño alguno. Efecto del desvelo, con que socorre puntual la clementísima Madre, a los que emplean sus pasos en su culto, veneración y respeto". (Rafel Busquets, Breve compendio del origen, y milagros de la prodigiosa imagen de N. Sra. de Lluch. 1783)

Encara trobam una recent tercera referència a un article publicat pel pare Bartomeu Pericàs: "Un altre ben curiós d'una gitana que l'any 1636 venia de visitar la Mare de Déu i guiava una somera que duia dins les beaces dues nines petites. En arribar al Grau, ella, els infants i la somera caigueren graons avall i no es feren gens de mal". (Bartomeu Pericàs i Alemany, "Pelegrins de Santa Maria de Lluc", a Comunicació. Suplement de la revista Lluc, maig-agost 2003, núm. 82, p. 3)

### Notícies d'estrangers i forasters en el mateix arxiu de Lluc

"A 22 agost 1578, aportà Julià Quaratesi, florentí, una tavellola de vellut llistat per la trona, per sa devoció". (Varis 41, f. 53)

"A 23 janer 1619, rebí de un foraster 4 castellans qui pesats valgueren 8 sous 2 diners". (Priorat 39, f. 74)

"A 20 febrer 1623, he rebut de un devot estranger 12 sous 6 diners". (Priorat 41, f. 99v)

"A 29 de juny 1625, he rebut de m<sup>o</sup> Serra onze sous y quatre los quals ha donats a la obra una francesa". (Priorat 42, f. 85v)

31 agost 1627 "Més he rebut per mans de dit senyor Cifre trenta quatre sous que són dotze reals castellans, que devots francesos avien dat de oferta". (Priorat 43, f. 79v)

"A 19 octubre 1630, rabí 4 lliures 5 sous per mans de m<sup>o</sup> Jaume, diu les hi donà un patró fransès". (Priorat 45, f. 111)

"A 2 mars 1631, rabí de un mariner francès 2 reals castellans". (Priorat 44, f. 111v)

"A 25 octubre 1632, he rebut de francesos, per mans del Doctor Cànaves, 19 sous 10 diners". (Priorat 46, f. 79)

"A 24 mars 1633, he rebut de un fransès set reals castellans, 19 sous 10 diners". (Priorat 46, f. 79v)

"Més, als 14 dit (setembre 1660) la S<sup>a</sup>. Isabel de Casara, natural de Múrcia, presenta a N<sup>a</sup>. S<sup>a</sup>. una corona de plata rodada ab algunas pedras vanint así an Lluch an compañía de son marit, la qual està a les relíquias ab una capeta". (Priorat 61, f. 85)

"A 6 octubre 1673 rebí en Ciutat de Jaume Picó vint y dos lliures, tres sous y sis del autor dels comediantes, per caritat de Nostra Senyora". (Priorat 68, f. 17)

"A 22 juliol 1675, rebí per mans del Dr. Bennàsser, deset lliures, les quals dix haver rebudes de lo autor de les comèdies, per caritat de Nostra Senyora". (Priorat 68, f. 90)

Dia 7 de setembre de 1703, s'ha cantat ofici per devot amb música, per caritat 6 rals de vuit per oferta entregat pel senyor don Carlos, cavaller anglès. (Sacristia 52, s.f.)



**EN UNA NIT FREDA**

En una nit freda  
arribarà un minyó,  
s'encendran estrelles  
de llums i color.

Toquen a matines.  
Vendrà el Redemptor.  
Garlandes als arbres  
li daran claror.

Voltats d'un pessebre  
se sent l'emoció  
de rebre aquests dies  
un poc més d'amor.

L'aire du nades,  
els Reis, la il·lusió.  
Nadal és la porta  
per un món millor.

**LLUMS DE BENGALLES**

Llums de bengales  
a la nit brillen,  
se senten trompetes  
de lluny sonar.

Són campanades  
que ja s'acosten,  
per l'any que arriba  
deixar-lo entrar.

Vessa alegria,  
amics s'abracen,  
per l'any amb cava  
fel·licitar.

Omplir la terra  
de bons desitjos,  
els que aquest vespre  
vam escampar.

**ELS REIS**

Acompanyen carrosses  
camells fatigats,  
regals d'altres terres  
els Reis han portat.

Els caramels volen  
en el seu costat,  
per endolcir el vespre  
que els Reis han arribat.

Dins totes les cases  
de nit han anat  
paquets d'alegria  
han embolicat.

una il·lusió a l'aire  
passant han deixat  
i un poc per família  
de felicitat.

**Bàrbara Mesquida**

## L'obsessió dels Estats Units... i les patates

Un vell àrab musulmà iraquí aïnat a Xicago des de fa més de quaranta anys vol sembrar patates en el seu jardí, però llaurar la terra és una feina massa feixuga per a ell. El seu únic fill, Ahmed, està estudiant a França. El pare li envia un correu-e explicant-li el problema: "Benvolgut Ahmed, em sent malament perquè enguany no podré sembrar patates en el meu jardí. Som massa vell per llaurar. Si tu fossis aquí els meus problemes desapareixerien perquè sé que tu llauraries tota la terra per mi. T'estima, ton pare".

Pocs dies després rep un correu-e del seu fill: "Benvolgut pare, per l'amor de Déu no toquis la terra d'aquest jardí, perquè hi tenc una cosa amagada. T'estima, el teu fill".

A les quatre del matí següent apareixen la policia local, agents del F.B.I., de la C.I.A., els S.W.A.T., els rangers, els marines, Steven Seagal, Silvester Stallone i representants del Pentàgon, que remouen tota la terra del jardí

cercant materials per a construir bombes, àntrax... o el que sigui. No troben res i se'n tornen.

Aquest mateix dia, el vell rep un altre correu-e del seu fill: "Benvolgut pare, segurament la terra ja està llesta per sembrar les patates. És el millor que podia fer donades les circumstàncies. T'estima, Ahmed".



**Rebut per correu-e**

		<b>ASSEGURANCES</b> 
<b>C/. Gran Via. 48</b> Tel. 971 83 62 31 Fax: 971 83 67 11 07570 ARTA	<b>C/. Elnor Servera. 121 B</b> Tel. y Fax: 971 56 43 02 07590 CALA RATJADA	<b>C/. Major. 22</b> Tel. y Fax: 971 56 91 99 07530 SANT LLORENÇ

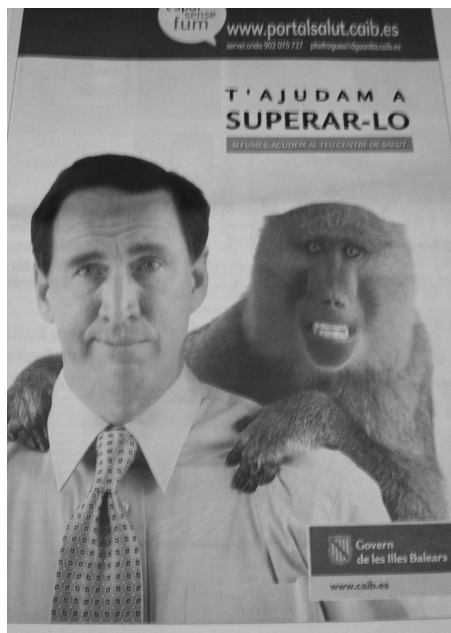


## Reflexions entorn d'un anunci publicitari aparegut a la premsa

Els publicistes s'han tornat a lluir en l'anunci d'una recent campanya del Govern Balear. Si fa uns mesos, amb motiu del setanta-cinquè aniversari del sufragi femení, gairebé es cometé un atemptat contra la dignitat de la nostra llengua -recordem allò dels "75 anys votant d'alegria", fent un joc de paraules fàcil i barroer entre "votar" i "botar"-, ara s'acaba de presentar una campanya institucional destinada a ajudar tots aquells que vulguin deixar de fumar. En efecte, al costat dels missatges "T'ajudam a superar-lo" i "Si fumes, acudeix al teu centre de salut", veim com un home, amb un primat aferrat a l'esquena, ens mira amb cara de circumstàncies.

Sobren els comentaris: el pobre home no es pot desferrar el vici de fumar de damunt, té una fumera maleïda i l'administració s'ofereix per donar-li una mà. Es recorre implícitament a una expressió forastera ("tener el mono") en el que és un exemple claríssim de subordinació del català al castellà. Només una situació lingüística anòmala, de diglòssia real, permet que un anunci com el nostre s'interpreti a Mallorca o a Barcelona igual que a Toledo o a Madrid. A la premsa anglesa o francesa, en canvi, seria totalment absurd.

I ara vull afegir un supòsit que servirà per il·lustrar la meua teoria: Imaginem que s'ha obert el termini de recaptació d'imposts d'un ajuntament qualsevol; les autoritats municipals re-



corren als professionals de la publicitat perquè creïn un anunci a fi que els contribuents no esperin fins al darrer dia per pagar. La imatge resultant podria ser la següent: una persona és a punt d'entrar en una església en el precís moment que una munió de gent en surt, cosa que el neguiteja. A peu de foto, tan sols un missatge: "Ajuntament X. Campanya de recaptació voluntària d'imposts". Sopetes, senyors publicistes? M'imagino que sí: "No arribis misses dites!". En aquest cas, l'anunci no s'entendria.

Joan Llull Vives

## Tal dia com avui

### ARA FA 100 ANYS

\* Es pren l'acord d'obrir un pou públic al camí de Llucamar. És el que hi ha abans del camp de futbol, que fa anys que està abandonat.

### ARA FA 70 ANYS

\* Que el Governador va cessar Gabriel Carrió i va nomenar Aleix Mascaró Pascual president de la Comissió Gestora.

### ARA FA 30 ANYS

\* Que el PSOE va donar un mití, el primer de l'actual democràcia. Hi va intervenir Ramon Aguiló

\* Que començaren les activitats del Centre d'Esplai, coordinat per Guillem Pont.

### ARA FA 20 ANYS

\* Que la Societat de Caçadors va obrir un criader vora el magatzem municipal.

### ARA FA 15 ANYS

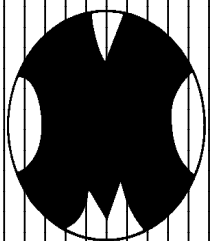
\* Que s'inaugurà la nova sala d'exposicions i el restaurant del Molí d'en Bou, tot i que encara no el dirigia en Tomeu Pinxo.

### ARA FA 10 ANYS

\* Que Flor de Card i Cap Vermell van publicar un número extraordinari per celebrar el centenari de les Rondalles.

Josep Cortès

FERRERIA i ALUMINI



Ca'n Miquel

C/. Son Colom, 6  
Sant Llorenç  
07530

Mòbil: 626 051 729

Joieria  
Femenias

llistes de noces  
objectes de regal

Rector Pasqual, 8 - Sant Llorenç



## Torneig de tennis de Nadal (II)

**Pau Quina**

Per ara puc felicitar-me de les meves previsions respecte al torneig de tennis de Nadal. No hi ha hagut quasi cap sorpresa i tots els jugadors que havia assenyalat com a favorits no fallen i estan al capdavant dels seus respectius grups. En el grup Groc en Miquel Femenies "Xetxe" guanya amb facilitat tots els rivals; en el grup Vermell, teòricament el més igualat, en Pedro "Trompes" es mostra intractable; en el Grup Taronja, com vaig preveure, haurem d'estar pendents del partidàs que jugaran dia 26 de desembre n'Agostí Domenge i en Tomeu Llinàs "Movie", en el qual es jugaran el lideratge; i finalment en el grup Verd en Toni Roca ha aconseguit desfer-se d'en Jordi "Barbot", amb la qual cosa ha adquirit el lideratge en solitari. A partir d'ara les meves previsions són que la primera semifinal (que serà dia 3 de gener a les 19:00 h) la jugaran en Miquel Femenies "Xetxe" contra n'Agostí Domenge o en Tomeu Llinàs "Movie", la qual crec que guanyarà en Xetxe, sigui qui sigui el seu rival. La segona semifinal (el mateix dia a les 20:00 h) probablement la jugaran en Toni Roca i en Pedro "Trompes", i en aquest matx apostaria per aquest darrer. La final (que es disputarà dia 4 de gener en una hora encara per determinar) serà, segons els meus càlculs, entre en Miquel Femenies "Xetxe" i en Pedro "Trompes", és a dir serà una final entre amics. Aquí jo apostaria per míster Trompes, però ja se sap que en una final pot passar qualsevol cosa.

D'aquest torneig, a part dels resultats, voldria destacar la bona sintonia que hi ha hagut entre tots els participants i l'interès que ha despertat en el poble (de fet, molts abandonaven es Moleter per guaitar a la pista de tennis). Per una

altra banda, també vull destacar la reaparició d'en Paco Pastor, al qual potser encara falti agafar el ritme de competició, però sempre és bo que reaparegui un antic valor com ell; i la progressió d'en Pisca petit, que en aquest pas d'aquí un parell d'anys se'ns durà a tots per davant.

Pel que fa al Cardassar, sembla que la irregularitat s'ha tornat aferrar en el joc de l'equip. Després d'una ratxa de quatre victòries seguides, ara ja fa cinc jornades que no coneix la victòria. L'entrenador ha intentat evitar aquest fet apostant per un onze titular quasi fix: en Sion a la porteria; en Miquel Miquel, en Planissi, n'Esteve Sanxo i en Pedro Mas a la rereguarda; en Torreblanca i en Tomàs al mig del camp, un per crear el joc de l'equip i l'altre per destruir el joc rival; en Burguera i en Toni Galmés a les bandes; i finalment en Genovart (que enguany no està trobant el camí del gol) i en Mestre a davant. Però tot

això no ha bastat i l'equip encara pateix el mateix mal: la irregularitat. De totes maneres, cal dir que aquestes darreres jornades s'han enfrontat a equips capdavanters de la classificació (com ara l'Artà o el Cala d'Or), la qual cosa ha ajudat a agafar aquesta ratxa tan negativa. Esperem un parell de jornades més, miam si l'equip és capaç de remuntar el vol.

Pel que fa a Primera, el Sevilla ha posat ritme de creuer i ni Madrid ni Barcelona el poden seguir. Molts diuen que l'equip andalús no aguantarà aquest

ritme i que a la segona volta decaurà (també deien el mateix del València de Benítez i va guanyar la Lliga). A més, justifiquen això assenyalant que l'equip no té suficient plantilla. Doncs no sé jo si un equip que es permet tenir de reserves en David Castedo, en Pep Lluís Martí, en Maresca (tots ells titulars l'any passat) o en Chevanton té una plantilla curta. El temps ja ho dirà.

Pel que fa la Champions els dos equips espanyols que no havien fet els deures (el Madrid i el Barça) els ha tocat enfrontar-se a vuitens de final amb dos equips assequibles (el Liverpool, l'arma del qual és la fortalesa del seu estadi; i el Bayern de Munic, l'arma del qual diuen que és en Khan i en Makay, però per mi l'única arma que té és el millor central del món: en Lucio); en canvi, el València, pobret, li ha tocat ballar amb la més lletja: l'Inter de Milà.

**Pau Quina**

Salvatore

JOIERIA  
IGNASI



# Resultats del Cardassar

Clàudia A. Umbert Fullana

# Telèfons

## Preferent

03.12: Cardassar 1 - Felanitx 1  
Onze titular: Sion, Planisi, Esteve, Tomàs, Galmés, Pedro Mas, Torreblanca, Mestre, Xavi, Biel Toni i Miquel Miquel.  
Gol: Genovart.

10.12: Artà 2 - Cardassar 2  
Onze titular: Sion, Planisi, Rigo, Tomàs, Galmés, Pedro Mas, Torreblanca, Mestre, Xavi, Miquel Miquel i Genovart.  
Canvis: Cabrer per Rigo i José per Genovart.  
Gols: Torreblanca i Miquel Miquel

17.12: Cardassar 1 - Cala d'Or 1  
Onze titular: Sion, Esteve, Planisi, Rigo, Galmés, Pedro Mas, Torreblanca, Mestre, Xavi, Miquel Miquel i Genovart.  
Canvis: Cabrer per Rigo, Biel Toni per Genovart, Pere Andreu per Mestre i José per Pedro Mas.  
Gol: Torreblanca.

## Juvenils

03.12: At. Paguera 1 - Cardassar 5  
Gols: Hasis (2), Pep Lluís, Jose i Jaume Brunet

09.12: Cardassar 6 - Rotlet Molinar 0  
Gols: Hasis, Jaume Brunet (3), Rafa i Joan Tomàs

16.12: Petra 0 - Cardassar 1  
(El partit no ha finalitzat ja que es va suspendre quan quedaven 20 minuts de joc).

## Cadets

02.12: Cardassar 2 - Relojeria Calvo 1  
Gols: Pedro Quetglas i Juan Pablo

16.12: At. Son Cotoner 5 - Cardassar 0

## Infantils

02.12: Xilvar 5 - Cardassar 1  
Gol: Jaume Galmes

16.12: Cardassar 1 - Patronat 4  
Gol: Llorenç Femenias

## Alevins F-11

02.12: Sa Vileta At. 1 - Cardassar 11  
Gols: Gabi (4), Tofol (2), Joan Mas (2), Sergi, David i Adrià.

17.12: Cardassar 3 - San Cayetano 0  
Gols: Tòfol

## Alevins F-7

02.12: Juv. Can Picafort 6 - Cardassar 3  
Gols: Joan Caldentey (2) i Tomàs Grimalt

13.12: Cardassar 1 - Sant Salvador 4  
Gol: Manu

## Benjamins F-7

09.12: Cardassar 3 - Barracar 1  
Gols: Bernat (2) i Ramiro

16.12: Juv. Can Picafort 2 - Cardassar 4  
Gols: Joan Caldentey

## Benjamins F-8

02.12: Serverense 0 - Cardassar 8  
Gols: Pau (3), Toni Gomila (3), Tomàs i Adrià

Aigües Sant Llorenç	838559
Ajuntament	838393
Auditòrium	587371
Biblioteca	569654
Bombers	085
Camp de futbol	838703
Delegació Son Carrió	569619
Depuradora	810359
Emergències	112
S'Escaleta	838544
Escola	569483
Fems	844372
Funerària Sant Joan	526139
Guàrdia	062
Hospital de Manacor	847000
Polícia local	609 637960
Tercera edat	569512
Turisme Sa Coma	810394
Turisme S'Illot	810699
Delegació Turisme	585409
Unitat sanitària	569597
Urgències mèdiques	061

# Ultramillor

**Agència de viatges del grup A**  
**Títol 999**

**Carrer del Sol, 19**  
**Cala Millor-Mallorca**  
**Tel. 971 585720**



**FONTANERIA**

**JOAN MIQUEL**

C/ Verge Trobada, 46. - Mobil 636089861  
07530 SANT LLORENÇ



## Seccions fixes

<b>ANAR L'ULL AL BOU AMB L'ELA</b>		<b>Jordan</b>	El carrer Mossèn Galmés	146
Neurotransmissors		24	Memòria històrica	170
Recordant Caty Salom		48	La sala Rigal	194
Al cervesa de Déu		80	L'Agenda local 21	226
Na Caty a Burundi	108, 138, 166		Corrupció municipal	254
			L'empresa municipal	282
<b>ART</b>		<b>Sansó</b>		
Joan Hernández Pijuan		16	<b>ENREVOLTANT SANT LLORENÇ</b>	<b>Galmés/Pont</b>
Mimmo Rotella		35	Es molí de Son Pocapalla	4
Nam Joune Paik		74	Son Foradat	52
Projecte Toshka		74	Son Puça	62
Karel Appel		131	Llucamar	92
Jaume Ramis Sureda	Pont	150	Balafi	116
			ses Toltes velles	148
			Sa vinya de sa Cova	174
<b>AUTONOMIA I FINANÇAMENT</b>		<b>Sampol</b>		
36, 68, 96			<b>ESGLÉSIA</b>	<b>Umbert</b>
			Què en queda d'aquell Vaticà II?	50
<b>BATEC</b>		<b>Cortès</b>	Marcial Maciel	117
18, 214			De què va morir joan Pau I?	153
			Els llimbs ja són història	232
<b>CARDASSAR</b>			<b>ESPIPELLADES</b>	<b>Cortès</b>
Resultats de març	Umbert	73	3, 87, 122, 147, 171, 195, 234, 255, 283	
Resultats d'abril	Umbert	90	<b>FILOSOFIA</b>	<b>Crom</b>
Mateu Munar	Quina	118	Hegel	22
Fi de temporada	Umbert	132	Marx	42
Resultats del maig	Umbert	143	Nietzsche	78
Altes i baixes	Quina	184	Kierkegaard	106
Dimissió	Quina	207	Heidegger	107
Nova etapa	Quina	241	Sartre	134
Resultats de setembre	Umbert	250	Freud	164, 189
Cardassar News	Umbert	260		
Resultats d'octubre	Umbert	273		
Resultats de desembre	Umbert	301		
<b>DEMOGRAFIA I SOCIETAT</b>		<b>Nicolau/Simonet</b>	<b>HISTÒRIA</b>	<b>Rosselló</b>
15, 34, 63, 91, 133, 154, 177, 206, 242, 265, 289			Notes històriques	13, 45
			Gitanos	101, 115, 181, 205, 244, 269, 297
<b>DES DEL MEU RACÓ</b>		<b>Martínez</b>	<b>LLIÇONS DE COSES</b>	<b>Pont</b>
InneCesàries		28	La força del tirurí-tirurí del flabiol	32
La grip aviària		33	Futbol, orientacions sobre canvis de creences	136
L'ecologia de la mort		64	Trons i llamps	235
El cel i la contaminació		112	Na Coloma	263
La lluna		144	Infinitius: escurar, jugar...	284
Bolkestein		168	És així, però podria esser d'una altra manera	285
Nuclear? No, gràcies		224		
Un banc de temps		227	<b>MEMÒRIA HISTÒRICA</b>	<b>Cortès</b>
An inconvenient truth		280	Constitució del grup	176
			2006: any de la...	Umbert 178
<b>EDITORIAL</b>			Guillem Llinàs Riera, Mec	208
Subencions	2		Nofre Llinàs Bibiloni, <i>Soriano</i>	238
Cases	30		Joan Planisi mesquida, <i>Barretot</i>	266
La República	58		Moció homenatge a les víctimes	294
Rumors electorals	86		Recuperar la memòria històrica	Martínez 308
Creixement	114			





## MÉS ENLLÀ DEL BATIPOST

El mercat televisiu a Espanya	19
Les diferències	46
El meu xinès es fa famós	65
En l'estiu tothom viu	94
Una Espanya de primera i una de segona	140
Immigrants, un nou món per conèixer	152
Un patriotisme de mel i sucre	197
L'hora de la veda	230
La premsa escrita a Mallorca	262
Hidalgo	293

## NOU ESTATUT

Les relacions amb la Unió Europea	11
-----------------------------------	----

## OSSET DE PELUTX

220, 248, 276
---------------

## PÀGINA INFANTIL

17, 47, 75, 104, 130, 165, 188, 219, 245, 278, 305
--

## PETITS CONTES LOCALS

La milana i el xorric
El conte de la carretera

## POESIA

Tres sonets de "Sol i de dol"	Foix	21
Com es desperta la vida	Mesquida	25
Vull descansar vora l'aigua	Mesquida	49
La ametler	Mesquida	49
La lluita	Mesquida	49
Igualtat	Mesquida	49
Respecte	Mesquida	49
Camín tranquil·la	Mesquida	67
He sembrat clavells i roses	Mesquida	67
Un any nou per mi s'acosta	Mesquida	135
Hi ha un racó vora l'aigua	Mesquida	135
Cala Morta	Dolç	177
La Cala	Bonet	177
Setembre	Mesquida	231
Amor	Mesquida	231
Amb el sol que els acompanya	Mesquida	261
En una nit freda	Mesquida	298
Llums de bengales	Mesquida	298
Els Reis	Mesquida	298

## PORTADA

Calicant	Cortès	1
Ametlers	Cortès	29
Papir	Forteza	57
Balafi	Cortès	85
Montseriu	Cortès	3
Can Amer	Cortès	145
Sa Punta	Cortès	169
Son Vives	Cortès	193
Sumari	Cortès	225

<b>Quina</b>	Sumari	Cortès	253
	Sa Coma	Cortès	281

## QUATRE CLOTETS

**Pont**

7, 173

## TAL DIA COM AVUI

**Cortès**

25, 44, 77, 100, 128, 190, 203, 231, 268, 299

## EL TEMPS

**Umbert**

27, 55, 83, 111, 139, 167, 191, 222, 223, 251, 279, 307

## PSM

## EL TERMÒMETRE

**Quina**

74, 102,

## Crom

## TERTÚLIA DE CAFÈ

**Roig**

26, 54, 82, 110, 137, 163, 187, 212, 240, 270, 306

## Fiol

## VETLADES AL MOLÍ D'EN BOU

## Pont

6  
89

Jeroni Galmés	Cortès	70
Pep Cavaller i Luis Arboledas	Pont	120
Caterina Valriu	Santandreu	182
Isabel Moll Blanes	Pont	237

## Articles

### A

Agenda local 21	Umbert	93
Agrorutes del bon gust		246
Anau-li alerta	Umbert	291
Any de sa neu, S'	Cortès	31
Auditori	Santandreu	38

### B

Bandera, Hissada de	Riera	183
Bàsquet a Sant Llorenç	Llorer	102, 132, 186
Biblioteca (estadística)	Pont	60
Biblioteca (25 anys)	Pont	271
Bloc nacionalista com cal, Per un	López	156

### C

Caldentey Ramis, Antoni	Cortès	123
Ciclisme	Cortès	63
Congrés de Cultura Catalana	Alomar	292
Convenció del grup Bayer	Santandreu	97
Contacontes a la biblioteca	Pont	123
Coses a dir (celebracions, regals...)	Santandreu	66
Cuina mallorquina	Cortès	95
Cullerades de mel	Cortès	201

### D

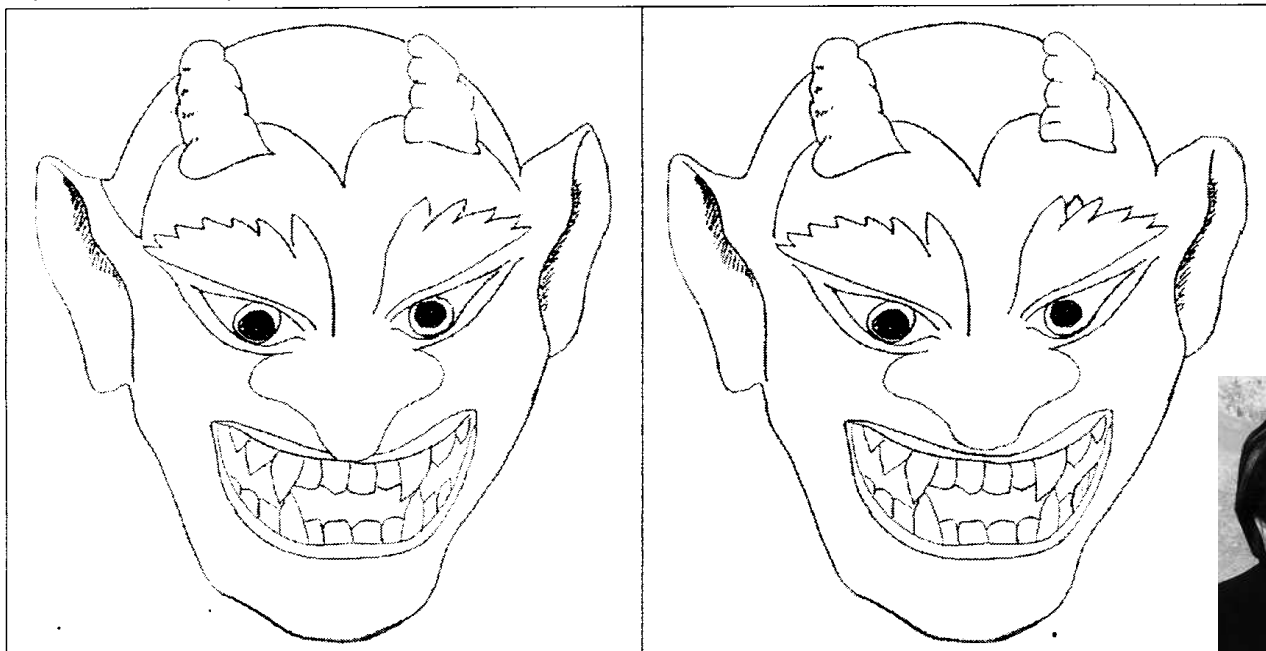
Danone	Correu-e	183
Donants de sang (concert)	Germandat	185



<b>E</b>			<b>R</b>		
Ensaïmada a la fira nocturna, L'	Galmés	192	Rass, espectacle de dansa	Santandreu	76
Esclerosi múltiple	Ajuntament	157	Reconeixement a Ignasi Umbert	Redacció	290
Estats Units i les patates, Els	Correu-e	298	Reflexions entorn d'un anunci	Llull	299
			República i els nous conversos, La	López	109
<b>F</b>			<b>S</b>		
Falsa màscara progre, La	Fullana	243	Sant Joan Pelut a l'escola	Umbert	88
Filatèlia	Umbert	179	Sant Joan Pelut (beca)	Umbert	151
Flor de Card, Sopar d'aniversari	Cortès	40	Sant Llorenç, ahir	Pont	204
Fotografia, Una	Cortès	81	Serveus socials	Ajuntament	71
Fullana, Margalida	Cortès	159, 175	Sopar de quintos		71
			Subvencions	Cortès	8
<b>G</b>			Soler, Pasqual (entrevista)	Galmés/Simonet	286
Guerra civil a Sant Llorenç, La	Galmés	105, 142			
<b>I</b>			<b>T</b>		
IB3 (Carta)	Llull	268	Taller de plantes aromàtiques	Pont	172
			Tertúlia de novel·la	Cortès	243
<b>J</b>			Tirant lo Blanc	Ensenyat	162
Jubilats	Ramon	179	Tornado a sant Llorenç, Un	Umbert	99
			Torneuig de tennis de Nadal	Quina	272, 300
<b>L</b>			Tramudança		257
Linux	IES	46	Transport escolar	Plataforma	124, 161
Llengua. Firmem pel català	Buele	100	Transport escolar	Sansó	215
Llengua. L'ús a IB3	Bibiloni	125	Transport públic	Plataforma	103
Llengua. Venuts!	López	44	Trenes de marzo		242
Llengua. Volem més televisió en català	Plataforma	128	Trescadors, Els	Forteza	200
Llengua, Manifest per la	OCB	221	Trescadors a la Trapa, Els	Pont	258
			Trescadors al Massanella, Els	Pont	228
<b>M</b>			Trons i llamps	Pont	235
Mallorca al Rosselló	Mas	264			
Mallorca ens Uneix	Sansó	234	<b>V</b>		
Marc Peris	Buele	158	Violència domèstica	Esquerra unida	8
Marjal, Sa	Pont	202			
Mentides del Partit Popular, Les	Correu-e	135	<b>X</b>		
Meseguer, Manuela (entrev)	Galmes/Simonet	256	Xeremiers de Sant Llorenç, Els	AGE	236
Mil·lenium consortium	Auditòrium	45			
Munar, Maria Antònia (entrev)	Prensa Forana	216			
			<b>Josep Cortès</b>		
<b>N</b>			<div>A la festa de l'Estendard és costum recitar "La Colcada", una <i>poesia popular</i> de Pere d'Alcàntara Penya que rememora la gran festa que en temps primer es feia per recordar l'arribada del Rei en Jaume a Ciutat. Enguany, que es compleix el centenari de la mort de l'autor, el Consell va editar un fullet a tot color i paper bo, amb la portada reproduint l'escultura que en va fer Remígia Caubet, per tal que la gent la pogués guardar com a record i seguir-la mentre la recitaven. La pardalada és que per tres vegades els versos no segueixen l'orde correcte i passen de llevant a ponent perdent el sentit que Penya els va donar. És que dins la comissió de Cultura del Consell no hi ha ningú que revisi les publicacions abans de treure-les al públic? La veritat és que és patètic i fa peguera.</div>		
Nit de la Cultura	OCB	288			
<b>P</b>					
Panorama des del pont	Pont	59			
Pares de Salamanca, Els	Umbert	9			
Partit Popular, El butlletí del	Cortès	211			
Personatges	Umbert	196			
Picar pedra	Quina	180			
Pregó de les festes	Debon	198			
PSM i el Bloc, El	López	141			
PSM, 30 anys del	PSM	259			
Punt.cat	Cortès	176			
<b>Q</b>					
Quintos del 41	Organitzadors	233			



1.- Cerca 7 diferències entre els dos dibuixos:



Margalida Fiol



2.- Endevinalla:

**Anant per un camí  
me vaig trobar una cosa,  
si l'haguera vista,  
l'hauria deixada,  
però com no la vaig veure  
me la vaig emportar a casa.**

3.- Enigma:

**Família nombrosa.**

He anat a la festa d'aniversari del fill gran d'en Pere i na Maria. Són quatre nins divertidíssims i cada un dels nins té una germana.

Quants fills tenen en total entre nins i nines en Pere i na Maria?

Solucions al número anterior:

1.- Les set diferències:

2.- Les dues figures iguals són dues bolles

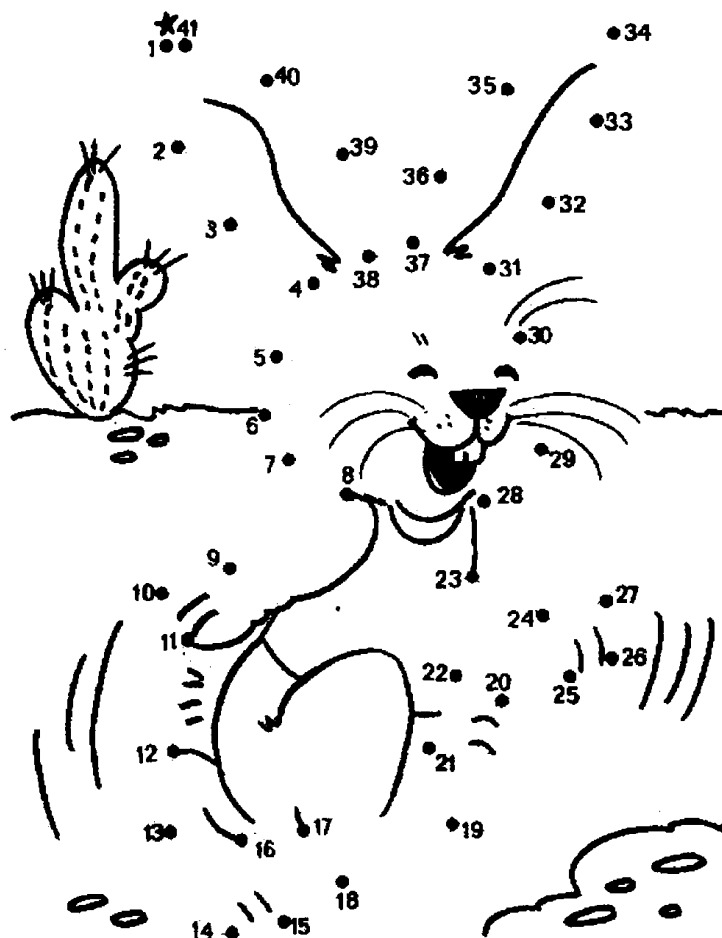
3.- Sopa de lletres:

A	B	P	A	S	T	O	R	E	T
N	O	O	B	P	S	R	E	S	G
G	N	X	U	N	W	M	I	U	O
E	T	S	J	E	S	U	S	E	T
L	F	C	A	M	E	L	L	S	P
O	U	D	E	W	M	A	R	I	A

4.- Endevinalla: l'ametlla



4.- Segueix els números i veuràs que és:





**Jaumet:** Bon vespre, al·lots. Ja heu escrit sa carta an els Reis? Que demanau molt? Per voltros o perquè posin cadascú en es seu lloc? Qui vol començar en sos seus desitjos per aquest nou any?

**Xesc:** A nivell nacional deman que es PP deixi de marejar sa perdiu, diguent no a tot i se posi a fer feina, principalment en es tema des terrorisme i immigració, perquè si ells no se'n recorden, molta gent sí que recorda es seus vuit anys, i així no van enlloc. A nivell comarcal jo demanaria an en Matas que no se penjàs tantes medalles, que deixàs sa beneitura d'eliminar s'ecotaxa per interès hotelier i propi i després inventar sa fantasmada de sa targeta verda. N'hem perduts de milions per aconseguir es poder! A nivell local, a sa carretera de Son Servera encara no hi ha aparcaments. Com que sé que tots en dui d'apuntades don pas an ets altres.

**Julia:** En temps de n'Urdaci a sa televisió, se pensava mai ara poder sortir a sa pantalla i dir totes ses xorrades possibles i un poc més? I an El Mundo, l'hauríeu deixat seguir? Segur que no. Per què no començau a fer oposició com fan es nostros veïnats? Vigilant sa corrupció n'Acebes, en Zaplana i n'Aguirre serien més simpàtics. En Matas, com sempre, va a cop de tambor de Madrid i sa nostra televisió se limita a col·locar periodistes i altres personatges fidels an es líders des partit per aconseguir una cadena tipus No-Do: tot lo que és controlable ell ho controla; aquí també hi fa falta s'intervenció dels Reis Mags. En lo local, s'està parlant fort de fer un Institut a Portocristo; consentiran els Reis, que una vegada més sa falta d'empenta mos torni fotre? Amb s'excusa de sa distància de Son Carrió o Sa Coma no me estranyaria gens. Polítics locals, al tanto, que seria trist. Tenim ara mateix es problema aquest i me pareix se perd es temps en autocars i visites a conselleries que no estan disposades a solucionar es problema; jo miraria de pagar-los sa gasolina via subvencions i deixaria anar Palma.

**Ramon:** Jo an els Reis, si poden, pes govern nacional, maldament no tenguí comparació amb s'anterior govern,

els demanaria que explicassin ses coses millor i amb manco optimisme, perquè encara tenim es problema terrorista, es de sa inseguretat ciutadana (maldament en detenguin molts) es caiucos, sa venda i sa corrupció urbanística, que va relacionada amb so preu de sa vivenda, i altres menors problemes. An es govern de ses Balears els Reis les han de recordar sa seva promesa de solucionar tots es problemes turístics; s'estacionalitat cada vegada és més llarga, es tot-inclòs s'escampa pertot, no millora sa precarietat laboral i es fixos discontinus tenen es mateixos problemes de sempre. En fi: se veu que lo de turisme de qualitat s'ho guarden per ells quan van pes Rasputin. An es governants des poble, no mos convindria, en tornar tenir dobbers, tomar ca ses Monges i fer-hi una residència? O tenim un altres terrenys més apropiats? Tenen feina els Reis.

**Tomeu:** Si els Reis mos han d'ajudar jo també els faré sa petició: A nivell nacional, demanaria que es temps que queda abans de ses eleccions no mos deixin perdre sa il·lusió, perquè ja se sap que sa dreta se mou per interessos i sempre se mobilitza. En canvi s'esquerra, com que no sol ser tan interessada, és més mala de moure. A nivell comarcal, jo me deman d'on cony surten tants de dobbers per poder pagar sa poca promoció que mos fa en Michael Douglas? No vos convendria més utilitzar-los per exemple en educació? O teniu por que si es joves ho tenen més fàcil per progressar dins sa matèria vos facin una revolució contra sa vostra política lingüística? Tranquils, que es mallorquins som molt freds. A nivell local m'he temut de sa compra o permuta d'uns terrenys darrera es camp de futbol. Ara es qüestió de sebre quina utilitat els donam. Allà tenim sa mala sort de tenir-ho tot escalonat, i en es nostro redol ets arquitectes solen donar més importància a lo bell que a lo pràctic. An els Reis deman que es polítics de torn, primer pensin bé què hi volen, segon que s'assessorin ben assessorats i quan ho tenguin clar agafin un arquitecte i li diguin: així ho vol sa gent i així s'ha de fer.

**Mariano:** A mi m'agradaria que els Reis fessin passejar pes carrers

aquest dia de festa, amb xalistre devers les onze des vespre, sense un lloc on poder-se arredossar, a tots es nostros polítics. Segur que pensarien en un local pes joves.

**Jaumet:** Crec que no importa hi afegesqui res, que malament quedin coses, ja heu dit bastant. Idò, dues frases i sa contarella i a jeure, que encara queden festes.

**Mariano:** Es mal de cap és s'anti-conceptiu més ben empleat per ses dones. És fàcil i basta dir-ho.

**Tomeu:** Jo també en sé de noves definicions. Homo: Mascle que es seus primers nou mesos de vida vol sortir d'un lloc on sa resta de sa vida lluitarà per tornar-hi entrar. Llengo: un òrgan sexual que alguns també utilitzen per parlar.

**Ramon:** Indiferència: Actitud que adopta una dona amb un homo que no li interessa i que s'homo ho interpreta com: s'està fent sa difícil. Intel·lectual: individu capaç d'estar més de dues hores pensant en qualque cosa que no sia sexe.

**Julia:** Modèstia: Reconèixer que un és perfecte i no comentar-ho amb ningú. Supermodel: S'evidencia de lo mal esculturats que estam sa resta d'ets humans.

**Xesc:** Nimfòmana: Manera que té s'homo de classificar una dona que desitja tenir sexe tantes vegades com ell. Dobber: Espècie de timbre que ses jovenelles han posat de moda exhibir però que no te'l deixen tocar.

**Mariano:** Un polític té un accident de coxo, se mor, i va tot dret a l'infern. Quant hi arriba el dimoni ja l'espera i li diu: has fet tantes putades, però com que no son físiques te deixaré triar de ses tres especialitats que empleam ara pes delictes monetaris. Tenim un que t'està pegant tot es temps amb una llendera; un altre que és un negre ben dotat que te encalça escala per amunt i si te pillà ets seu; es tercer és una femella bona que t'enganxa fins que t'ha tornat matar. Però... No hi ha però que hi valguin. Triï és de sa femella. Ala Pereta, ja pots descansar, que ha vengut es teu rellevo.



## Aquest és el resum anual de les dades més significatives de Sant Llorenç des Cardassar

Cel serè	167
Cel nuvolat	133
Cel cobert	64
Gelades	28
Calabruix	5
Boirades	17
Tempestes	26
Temp. màx.	36,6
Temp. mín.	-0,7
Mitja del mes	
S.Llorenç: vent	78,9
Sa Fontpella: vent	136,3

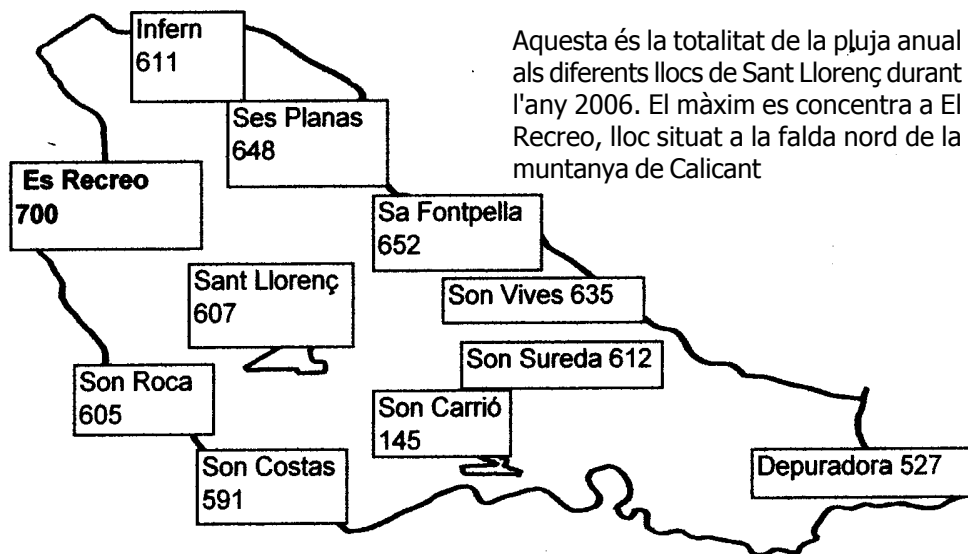
Aquest és el resum de costum del mes de desembre de 2006 a Ca'n Xesc, B 480 S. Llorenç

Cel serè	8
Cel nuvolat	13
Cel cobert	9
Gelades	0
Calabruix	2
Boirades	1
Tempestes	2
Temp. màx.	22,2
Temp. mín.	3,8
Mitja del mes	10,9
Màx. mitja	16,2
Mín. mitja	7,6
Pluja del mes	186,9
Pluja acumulada	607
Velocitat màx. del vent	
S.Llorenç	78,9
Sa Fontpella	136,3

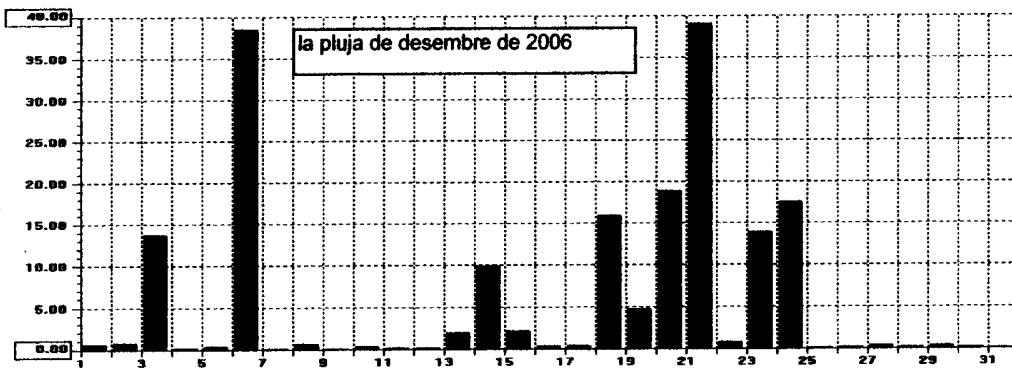
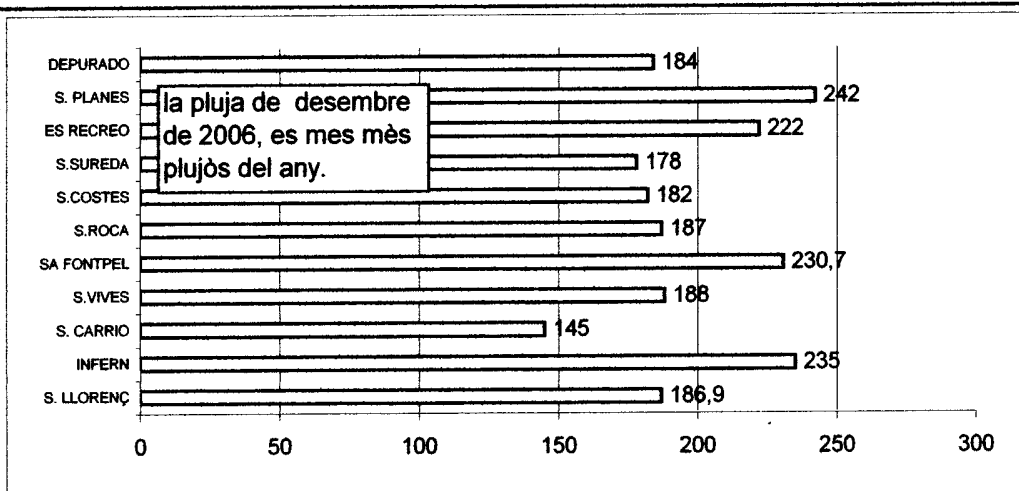
De pluges, el 2006, tenim un començament molt plujós (gener) i un final també d'allò més banyat (desembre); la resta de l'any s'ha patit sempre per manca de saó. I encara que entre tot doni un bon resultat de litres, és com si els diumenges menjassin a esclatibufetes i llavors passàssim tota la setmana amb un cafetet i un plat de bledes. Lo seu és repartir la racció i estar bé tota la setmana. Cal recordar que en el febrer es cobrí de neu el cim de Calicant i que per dues vegades ha arribat aigua pel torrent de ses Planes i tres pel de sa Blanquera.

Xesc

El quadre que tenim abaix assenyala les quantitats de pluja recollides en un any en els punts indicats del nostre terme municipal, i ja que amb un **gràcies premiam la seva paciència i el compromís d'anotar cada dia el què plou**, vull deixar constància una vegada més de qui són: Josep Colom, Toni de ses Planes, Tomeu Pistola, Tomeu de Son Sureda, Antònia de Son Costes, Mateu de Son Roca, Pedro de Son Vives, na Bel, a Son Carrió, en Borja i un servidor, en Xesc. Aquesta feineta pareix que no té importància, però sí que la té quan passa de ser un hobby a una obligació sense **paga. Ja ho crec!**



Aquesta és la totalitat de la pluja anual als diferents llocs de Sant Llorenç durant l'any 2006. El màxim es concentra a El Recreo, lloc situat a la falda nord de la muntanya de Calicant





## Recuperar la memòria històrica

Tomàs Martínez



El passat 14 de desembre el Ple de l'Ajuntament de Sant Llorenç, reunit en sessió extraordinària, va aprovar per unanimitat una moció presentada per la Comissió de la recuperació de la memòria històrica del municipi en la qual són reconegudes de manera institucional totes aquelles persones que patiren d'una manera o altra la repressió feixista derivada del cop d'estat de l'any 1936.

Aquest mateix dia, a Madrid, al Congrés dels Diputats, es presentava per part del Govern de l'Estat la Llei de recuperació de la memòria històrica, una llei que ha començat la seva tramitació parlamentària envoltada de polèmica.

Als dos primers paràgrafs d'aquest article i al títol he escrit la frase "memòria històrica", però, què volem dir, què entenem quan parlem de la memòria històrica?

Segons l'enciclopèdia Wikipèdia, la memòria històrica és un concepte historiogràfic recent que designa l'esforç conscient dels grups humans per entroncar amb el seu passat, real o imaginari, donant-li valor i tractant-lo amb especial respecte.

Aquest fet, d'intentar reconstruir el passat, d'intentar descobrir la veritat, de treure a la llum els fets passats i no oblidats, forma part de la tasca catàrtica que

han hagut de realitzar els països que, especialment en el segle XX, han estat sotmesos a brutals dictadures o han sofert en la pròpia carn els desastres de la guerra civil: Espanya, Argentina, Xile, El Salvador, Paraguai, Nicaragua o Guatemala en són alguns dels exemples.

Recuperar la memòria històrica suposa, en primer lloc, conèixer, de veritat, quina ha estat la nostra història més recent, encara que només sigui per no haver de donar la raó a aquella frase que diu: "El poble que no coneix la seva història està condemnat a repetir-la", però no només suposa investigar o publicar llibres, suposa, especialment, atendre, reconèixer, reivindicar, fer justícia amb aquelles persones que foren maltractades, perseguides, empresonades, torturades o assassinades per haver comès el delictes de ser lleials amb el règim polític que havia votat el poble, amb els seus familiars que han hagut de patir la persecució, els menyspreu, la befa o l'oblit per haver comès el delictes d'estimar els seus, amb aquells

que, després de setanta anys, encara s'estimen més callar, s'estimen més oblidar, encara tenen por.

Recuperar la memòria històrica ha de suposar, també, investigar de manera històrica i científica els fets que varen succeir per intentar conèixer rigorosament la veritat i comprendre millor el temps i el fets que va tocar viure als nostres avantpassats i coadjuvar a recuperar els cossos de les persones desaparegudes.

Recuperar la memòria històrica suposa la implicació del poder legislatiu, executiu i judicial: dels parlaments autonòmics fins a les cambres legislatives de l'estat, dels ajuntaments fins al govern central passant pels governs autonòmics, dels jutjats de pau fins al Tribunal Constitucional passant pels tribunals superiors de justícia, per tal que facin tot el que estigui en les seves mans per reparar econòmicament, políticament, socialment i moralment les víctimes del franquisme i els seus familiars, per capgirar, d'una vegada per totes, la sensació de por, la sensació

d'haver estat vençuts i humiliats, i per derrotar el franquisme sociològic que encara és present a la nostra societat.

Les víctimes del cop d'estat del general Franco i els seus familiars foren els defensors d'un règim de llibertats i drets. Els humiliats, exiliats i assassinats representaven la legalitat i foren perseguits per la seva condició política i social, per les seves activitats socials i polítiques. La seva reivindicació, tal com va fer l'Ajuntament de Sant Llorenç el passat dia 14, és un acte de justícia que per a molts arriba tard.

